

Valsts vides dienests

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67084200, e-pasts ap@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Rīgā

30.04.2026

Atzinums Nr. 11.19/AP/4174/2026
par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu derīgo izrakteņu (smilts – grants un smilts) ieguvei atradnēs “Folkmaņi” un “Kraujas”, nekustamā īpašuma “Folkmaņi” (kadastra numurs 9080 003 0049) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9080 003 0158, Slampes pagastā, Tukuma novadā

Derīgs līdz 2029. gada 30. aprīlim.

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA “Z AGRO”, reģistrācijas Nr. 40203261942, juridiskā adrese: “Folkmaņi”, Slampes pagasts, Tukuma novads, LV-3133, e-pasts: sia.zagro@gmail.com (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “Geo Eko Risinājumi”, reģistrācijas Nr. 40103207530, juridiskā adrese: Ēveles ielā 14-2, Rīgā, LV-1013, e-pasts: info@geoeko.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Valsts vides dienestā:

Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) ziņojums (turpmāk – Ziņojums) iesniegts Valsts vides dienestā¹ (turpmāk – Dienests) 2025. gada 26. maijā. Ziņojuma aktualizētā redakcija Dienestā iesniegta 2025. gada 24. oktobrī, aktuālā redakcija – 2026. gada 25. martā.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

Derīgo izrakteņu (smilts – grants un smilts) ieguve (turpmāk – Paredzētā darbība).

¹ Vides pārraudzības valsts birojs saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru. Saskaņā ar Ministru kabineta 2025. gada 26. augusta rīkojumu Nr. 533 “Par Enerģētikas un vides aģentūras pievienošanu Valsts vides dienestam” ar 2025. gada 1. oktobri Valsts vides dienests ir Enerģētikas un vides aģentūras funkciju pārņēmējs. Tādēļ atzinuma tekstā turpmāk tiek lietots tikai saīsinājums “Dienests”, neskatoties uz to kura iestāde (Vides pārraudzības valsts birojs, Enerģētikas un vides aģentūra, Valsts vides dienests).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Smilts – grants un smilts atradnes “Folkmaņi” un “Kraujas”, nekustamā īpašuma “Folkmaņi” (kadastra numurs 9080 003 0049) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9080 003 0158, Slampes pagastā, Tukuma novadā (turpmāk – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un Paredzētās darbības ierosinātāju:

- 3.1.1. IVN objekts ir derīgo izrakteņu (smilts–grants un smilts) ieguve smilts – grants un smilts atradnēs “Folkmaņi” un “Kraujas” ~ 8,682 ha platībā.
- 3.1.2. Atradnes “Folkmaņi” ģeoloģiskā izpēte veikta 2008. gadā, savukārt atradnes “Kraujas” ģeoloģiskā izpēte veikta 2009. gadā². Atradnes “Kraujas” izpētītā platība 9,91 ha, atradnes “Folkmaņi” izpētītā platība 9,56 ha. Atbilstoši valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūra” (turpmāk – LVĢMA) 2009. gada 16. februāra Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokolam Nr. 15, atradnē “Folkmaņi” ir akceptēti krājumi: smilts – grants 107,7 tūkst. m³ apjomā (no tiem 25,6 tūkst. m³ zem gruntsūdens) un smilts 1655,6 tūkst. m³ apjomā (no tiem 1180,3 tūkst. m³ zem gruntsūdens). Saskaņā ar LVĢMA 2009. gada 21. aprīļa Derīgo izrakteņu krājumu akceptēšanas komisijas sēdes protokolu Nr. 36 atradnē “Kraujas” ir akceptēti krājumi: smilts – grants 255,7 tūkst. m³ apjomā (visi virs gruntsūdens) un smilts 1525,3 tūkst. m³ apjomā (no tiem 1014,9 tūkst. m³ zem gruntsūdens).
- 3.1.3. Derīgo izrakteņu (smilts – grants un smilts) ieguvi plānots veikt virs un zem pazemes ūdens līmeņa, izmantojot atklāta tipa ieguves tehnoloģiju – ar frontālo iekrāvēju vai ekskavatoru. Ieguve zem gruntsūdens līmeņa tiks veikta, materiālu iegūstot ar smelšanas metodi, ar zemes smēlēju, bez ūdens atsūkņēšanas. Atradnē “Kraujas” derīgo izrakteņu ieguves pamatveids būs ieguve ar zemes smēlēju, savukārt atradnē “Folkmaņi” ieguvi plānots veikt ar ekskavatoru un derīgo materiālu ar damperiem transportēt uz atradnes “Kraujas” daļu materiāla apstrādei. Atkarībā no pieprasījuma gadā paredzēts iegūt līdz 75 000 m³ materiāla.
- 3.1.4. Valsts vides dienesta Atļauju pārvalde (turpmāk arī – Dienests) ar 2022. gada 5. maija lēmumu “Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. AP22SI0038” (turpmāk – Lēmums Nr. AP22SI0038) Paredzētajai darbībai piemēroja IVN procedūru.
- 3.1.5. Dienests 2022. gada 28. decembrī Ierosinātajai izdeva Programmu Nr. 5-03/28/2022 *ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (smilts – grants un smilts) ieguvei “Folkmaņi” un “Kraujas”, nekustamā īpašuma “Folkmaņi” (kadastra numurs 9080 003 0049) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9080 003 0158, Slampes pagastā, Tukuma novadā* (turpmāk – Programma).

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Dienests neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti ietvert Izpētes teritorijas un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonas apstākļu izklāstu, kas jau ir ietverts Ziņojumā un ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Dienests tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos Izpētes teritoriju raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šī atzinuma sadaļās.
- 3.2.2. Darbības vieta atrodas Tukuma novada Slampes pagastā, ārpus apdzīvotām vietām. Darbības vieta līdz šim ir bijusi lauksaimniecības zemes, arī tuvākā Darbības vietas apkārtnē tiek izmantota lauksaimniecībā. Darbības vietai tuvākais ciems ir Ozolnieki, kas

² Ģeoloģisko izpēti un krājumu aprēķinu veica SIA “Hobby risinājumi”, reģ.Nr. 45403016517.

atrodas apmēram 2 km uz DR. Darbības vietas tuvumā nav sabiedrisko ēku. Apmēram 430 m uz Z no Darbības vietas atrodas Sprostu kapi. Darbības vieta daļēji atrodas Tukuma lidostas ekspluatācijas aizsargjoslā ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem. Atradnes teritorijai tuvākās dzīvojamās mājas atrodas ~60-700 m attālumā no Darbības vietas robežas. Saskaņā ar Valsts zemes dienesta Datu publicēšanas portālā Kadastrs.lv pieejamo informāciju Ierosinātās īpašumā esošā viensēta "Folkmaņi" atrodas aptuveni 45 m attālumā no Darbības vietas.

- 3.2.3. Atbilstoši spēkā esošā Tukuma novada teritorijas plānojumam³, (turpmāk – Teritorijas plānojums) Darbības vietā ir noteikts funkcionālais zonējums – lauksaimniecības teritorija (L), kā arī Darbības vietai noteikts kods TIN12 – teritorija ar atšķirīgiem noteikumiem derīgo izrakteņu ieguvei un teritorijas izmantošanai. Saskaņā ar Teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 6.3.punktu lauksaimniecības teritorijās (L) ir atļauta derīgo izrakteņu ieguve. Taču Teritorijas plānojumā par teritoriju ar atšķirīgiem noteikumiem derīgo izrakteņu ieguvei un teritorijas izmantošanai (TIN12) noteikts (613.punkts): *papildus Apbūves noteikumu 2.3.nodaļā noteiktajām prasībām derīgo izrakteņu ieguves vietas platība nedrīkst pārsniegt 30% no zemes vienības platības un derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta tuvāk par 200 m no dzīvojamās mājas*. Darbības vietas platība ir 28,94 ha. Ņemot vērā minēto, maksimālā atradnes platība zemes vienības robežās ir 8,682 ha. Darbības vietas tuvumā neatrodas Ainaviski vērtīgas teritorijas (TIN5).
- 3.2.4. Atbilstoši valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk – LVĢMC) datu bāzē *Zemes dzīļu informācijas sistēma* esošajai informācijai, Darbības vietas apkārtnē (2 km rādiusā) atrodas vairākas derīgo izrakteņu (smilts un/vai smilts – grants) atradnes. Ziemeļu virzienā – atradne "Birzes" (nav derīgo izrakteņu ieguves atļaujas/licences), "Veckurciņi" (nav derīgo izrakteņu ieguves atļaujas/licences), "Baumaņi", "Krūziņi". Dienvidu virzienā – atradne "Kažoki", "Kažoki-2", "Mazakoti", "Aļčas" (nav derīgo izrakteņu ieguves atļaujas/licences), "Vecakoti" (nav derīgo izrakteņu ieguves atļaujas/licences), "Vecakoti II" (nav derīgo izrakteņu ieguves atļaujas/licences), "Bārbeles", "Efejas", "Ziedaines", "Ciemgaļi" (nav derīgo izrakteņu ieguves atļaujas/licences), "Dižkabārži", "Skabārži", "Tukuma" (nav derīgo izrakteņu ieguves atļaujas/licences) (skatīt Ziņojuma 3.1.attēlu un 3.1.tabulu). Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, atradnēm, kam nav derīgo izrakteņu ieguves atļaujas vai licences, to kumulatīvā ietekme ar Paredzēto darbību netiek vērtēta. Tāpat netiek vērtēta arī kumulatīvā ietekme ar atradni "Baumaņi", jo atradnē derīgo izrakteņu ieguvei ir iespējams veikt tikai pēc rekultivācijas darbu uzsākšanas atradnē "Krūziņi".
- 3.2.5. Saskaņā ar Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu pārvaldības sistēmā⁴ pieejamo informāciju, tuvākā potenciāli piesārņotā vieta ir slēgta atkritumu izgāztuve ~1,4 km uz rietumiem no Darbības vietas (Nr. 2439), kā arī bijusī PSRS armijas teritorija (Nr. 2440) ~1,95 km uz dienvidiem no Darbības vietas, kur ierīkota atradne "Skabārži".
- 3.2.6. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk – DAP) uzturētās dabas datu pārvaldības sistēmu *Ozols*⁵ (turpmāk – DDPS *Ozols*) un purvu un mežu biotopu ekspertes 2024.gada 24. februāra atzinumu Darbības vietā un tās tuvākajā apkārtnē nav reģistrētas īpaši aizsargājamas sugas vai biotopi, kā arī neatrodas valsts vai vietējas nozīmes īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT) un mikroliegumi. Tuvākie aizsargājami

³ Tukuma novada teritorijas plānojums: Tukuma novada 2012.gada 26.aprīļa saistošie noteikumi Nr.12 "Tukuma novada (administratīvā teritorija līdz 2021. gada 1. jūlijam) teritorijas plānojums 2011.–2023. gadam" (ar grozījumiem, kas izdarīti ar Tukuma novada domes 2022. gada 26. janvārī (prot Nr.1, 14.§) saistošajiem noteikumiem Nr.10 "Grozījumi Tukuma novada domes 2012. gada 26. aprīļa saistošajos noteikumos Nr. 12 "Tukuma novada teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi").

⁴ Pieejams: <https://pvps.vvd.gov.lv/#/territory/map> (skatīts 23.03.2026.).

⁵ Pieejams: <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīts 23.03.2026.).

dabas objekti ir Ozolu dižpriede (21767) apmēram 650 m uz ziemeļrietumiem no Darbības vietas, un īpaši aizsargājams biotops *Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi 7160 un Avoti, kas izgulsnē avotkalņus 7220** apmēram 780 m uz austrumiem no Darbības vietas. Tuvākā *Natura 2000* teritorija ir Ķemeru nacionālais parks, ne tuvāk par 6,6 km no Darbības vietas.

- 3.2.7. Paredzētās darbības iespējamās ietekmes uz īpaši aizsargājamiem meža biotopiem un purva biotopiem un sugām novērtējumu veikusi sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperte Sandra Ikaunieca⁶ (turpmāk – Sugu un biotopu eksperte) (Ziņojuma 1. pielikums). Ietekmes uz sugām un biotopiem Darbības vietā novērtēta divās teritorijās – pirmajā teritorijā Darbības vietā 1,33 ha platībā, otrajā teritorijā pie īpaši aizsargājamiem biotopiem *Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi 7160 un Avoti, kas izgulsnē avotkalņus 7220**. Novērtējums veikts, pamatojoties uz hidroģeologa Māra Uļģa 2024.gada 6. februāra “Atzinumu par atradņu “Kraujas” un “Folkmaņi” hidroģeoloģiskajiem apstākļiem”.
- 3.2.8. Darbības vietas tuvumā Dienests ir izsniedzis C kategorijas piesārņojošās darbības reģistrācijas sekojošiem uzņēmumiem – SIA “Karjers serviss” (reģ.nr. 40103248810; C reģistrācijas Nr. AP25IC0467), kas atrodas ~500 m attālumā no Darbības vietas, un SIA “HANSA Timber Trade” (reģ.nr. 40003868695; C reģistrācijas Nr. VE16IC0033), kas atrodas ~850 m no Darbības vietas.
- 3.2.9. Darbības vietu skar Sprostu kapu aizsargjosla un aviācijas drošības tehnisko līdzekļu aizsargjosla (eksploatācijas aizsargjoslas teritorija ap navigācijas tehnisko līdzekli aviācijas gaisa kuģu lidojumu drošības nodrošināšanai). Aizsargjoslas attēlotas Ziņojuma 2.1.1. attēlā. Paredzēto darbību nav plānots veikt Sprostu kapu aizsargjoslā, savukārt attiecībā uz aviācijas drošības tehnisko līdzekļu aizsargjoslu valsts aģentūra “Civilās aviācijas aģentūra” 2025. gada 21. februāra vēstulē Nr. 01-8/413 un 2025. gada 4. augusta vēstulē Nr. 01-8/1640 norāda, ka Paredzamā darbība ir pieļaujama un neizvirza papildus nosacījumus tās veikšanai, taču norādīts – *atbilstoši likuma “Par aviāciju” 41.panta nosacījumiem un saskaņā ar minētā panta pirmās daļas 8) punkta prasībām minētajām atradnēm būs nepieciešams saņemt Civilās aviācijas aģentūras atļauju un tehniskos noteikumus*. Arī valsts akciju sabiedrība “Latvijas gaisa satiksme” 2025. gada 19. februāra vēstulē Nr. VI-AD/JPN-03/2025/145 neiebilst pret Ziņojumā norādīto informāciju.
- 3.2.10. Saskaņā ar VSIA “Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Meliorācijas sistēmas kadastra datiem tuvākās ūdenstilpnes (vairāki esošu karjeru dīķi) atrodas apmēram 580 m uz dienvidaustrumiem, bet 1,4 km uz austrumiem no Darbības vietas – Skujupīte (meliorēta; koplietošanas ūdensnoteka 37824:K:5) un Ozolpils purvs. Darbības vietā un tās tuvākajā apkārtnē nav meliorācijas sistēmu.
- 3.2.11. Saskaņā ar Ziņojuma 3.4. nodaļā sniegto informāciju ģeomorfoloģiski Darbības vieta un tās apkārtnē ietilpst Austrumkursas augstienes ziemeļaustrumu perifērijas Ozolpils pacēlumā ar dominējošo reljefu 58-63 m vjl. Uz austrumiem no atradnēm Ozolpils pacēlums pakāpeniski pāriet Tīreļu līdzenumā ar zemes virsmas atzīmēm 40-32 m vjl. Atradnes “Folkmaņi” inženierģeoloģiskā uzbūve ir samērā viendabīga. Derīgo izrakteni visā atradnes laukumā klāj salīdzinoši liels segkārtas biežums. Derīgais izraktenis iegul gan virs, gan zem gruntsūdens līmeņa. Iecirkņa reljefs raksturojams kā salīdzinoši līdzens, bez straujām augstuma izmaiņām. Atradnes “Folkmaņi” derīgo izrakteni atradnē veido smilts un smilts – grants. Smilts materiālu pārsvarā veido smilts no smalkgraudainas līdz vidējgraudainai, vietām arī rupjgraudaina smilts. Atradnes “Kraujas” ģeoloģiskais

⁶ Eksperta sertifikāts Nr.044, specializācija biotopu grupām – *meži un virsāji, purvi, sugām – vaskulārie augi, sūnas, ķērpji* (derīgs līdz 11.01.2029.).

griezums teritorijā salīdzinoši vienkāršs, taču izpētes teritorijā novērojamas arī straujas iežu slāņu biezuma izmaiņas. Visā izpētes laukumā segkārtu veido augsnes un mālsmilts slānis. Atradnes “Kraujas” derīgo izrakteni pārsvarā veido smilts, bet centrālajā daļā izdalīts smilts – grants bloka laukums.

- 3.2.12. Paredzētās darbības ietekmes izvērtējumu uz pieguļošo teritoriju hidroģeoloģisko režīmu veica hidroģeologs Māris Uļģis (turpmāk – Hidroģeologs) (Ziņojuma 4. pielikums). Novērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz vidi, konstatēts, ka tās rezultātā Darbības vietā tiks izveidotas mākslīgas ūdenskrātuves/dīķi, kas ietekmēs dabīgo gruntsūdens līmeni, to pazeminot, kas ilgtermiņā radīs ietekmi atradnes “Folkmaņi” austrumu pusē līdz 0,4 m un atradnes “Kraujas” austrumu pusē līdz 0,35 m ar dilstošu lieluma vērtību 250-300 m attālumā. Atzinumā norādīts, ka ūdenskrātuvju ietekmi uz vidi iespējams mazināt, katras atradnes teritorijā veidojot ūdenstilpju kaskādi. Vienlaicīgi uzsvērts, ka, ņemot vērā plānoto izstrādes procesu, katrā atradnes teritorijā tiks izveidoti vismaz divi dīķi, kas veidos dīķu kaskādi, tādējādi samazinot kopējo Paredzētās darbības iespaidu uz gruntsūdeņu līmeni – piemēram, “Krauju” ūdenskrātuvi pārdalot ar uzbūrtu dambi perpendikulāri gruntsūdens plūsmas virzienam, izlīdzinātie līmeņi radīs ietekmi uz gruntsūdeņu līmeni par aptuveni 0,2 m un tos iespaidos divreiz mazākā attālumā. Papildus norādīts, ka atradnes “Folkmaņi” un “Kraujas” tiks izstrādātas atsevišķi, kas arī mazinās negatīvo ietekmi uz gruntsūdeņu līmeni.
- 3.2.13. Ņemot vērā, ka Paredzētās darbības rezultātā Darbības vietā tiks izveidotas mākslīgas ūdenskrātuves (dīķi) un Darbības vieta daļēji atrodas Tukuma lidostas ekspluatācijas aizsargjoslā ap navigācijas tehniskajiem līdzekļiem, Ziņojumā izvērtēta iespējamā ietekme uz aviācijas drošību, tostarp saistībā ar putnu pulcēšanos (Ziņojuma 3.11. un 4.10. nodaļa). Balstoties uz ornitologa atzinumu, kas sagatavots līdzīgos apstākļos esošai atradnei “Cērpji”, kā arī veicot Darbības vietas apkārtnes apsekošanu, Ziņojumā norādīts, ka, lai gan atradnēs izveidotas ūdenstilpes var kalpot par putnu uzturēšanās un ligzdošanas vietām, konkrētajā teritorijā netika konstatēta putnu masveidīga pulcēšanās, un nelielā dīķa izmēra dēļ putnu masveidīga koncentrācija Darbības vietā nav prognozējama.
- 3.2.14. Atbilstoši Nacionālās kultūras mantojuma pārvaldes informācijas sistēmai “Mantojums”⁷, Darbības vieta neskar valsts nozīmes aizsargājamus kultūras pieminekļus vai to aizsargjoslas.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:

- 3.3.1. Atradnes “Folkmaņi” un atradnes “Kraujas” ģeoloģiskās izpētes atzinumos norādīts, ka smilts, smilts – grants materiālu var izmantot autoceļu, laukumu segumu un segumu pamatņu izbūvē un citos būvniecības darbos, betona izgatavošanā, uzbūrumu veidošanā, autoceļu uzturēšanā.
- 3.3.2. Pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas tiks veikta segkārtas noņemšana. Derīgie izrakteņi tiks atsegti ar buldozeru, pārvietojot segkārtu uz pagaidu krautnēm. Augsnes krautnes tiks veidotas pa atradnes perimetru, lai norobežotu tehnoloģisko laukumu un ieguves lauku no teritorijas ārpus atradnes, kurā ir dzīvojamās mājas. Pirmo izstrādei sagatavos atradnes “Kraujas” austrumu daļu apmēram 5 ha platībā. Otrais sektors ir atradnes “Kraujas” atlikusī daļa 2,25 ha platībā. Trešais iecirknis ir atradnes “Folkmaņi” izstrādājamā daļa 1,432 ha platībā. Valnis tiks veidots starp atradni un dzīvojamām mājām⁸, kas atrodas uz dienvidiem un ziemeļaustrumiem no atradnēm. Vaļņa vai krautņu

⁷ Pieejams: <https://karte.mantojums.lv/> (skatīts 23.03.2026.).

⁸ Viensētas “Aizas”, “Mazjaunsposti”, “Zoslēni”, “Zoskalēji”, “Lāči”.

izvietojums tiks precizēts derīgo izrakteņu ieguves projektā. Darbības vietas sagatavošanas procesa apraksts sniegts Ziņojuma 2.2.3. nodaļā.

- 3.3.3. Kā aprakstīts šī atzinuma 3.2.3. punktā, atbilstoši Teritorijas plānojumam, derīgo izrakteņu ieguve nav pieļaujama tuvāk par 200 m no dzīvojamām ēkām, attiecīgi ņemot vērā šo drošības attālumu no viensētām “Folkmaņi” un “Zoslēni”, ieguve atradnē “Folkmaņi” iespējama tikai nelielā daļā no ieguves laukuma (skatīt Ziņojuma 2.2. attēlu). Papildus norādāms, ka Tukuma novada pašvaldība 2025. gada 26. jūnija vēstulē Nr. TND/6-17.4/25/2275 “Par institūciju viedokļa sniegšanu derīgo izrakteņu ieguvei atradnēs “Folkmaņi” un “Kraujas” (SIA Z AGRO)” sniegusi informāciju, ka jaunajā Tukuma novada teritorijas plānojumā nav plānots atvieglot TIN12 esošos nosacījumus. Tādējādi ieguve atradnes “Folkmaņi” teritorijā plānotajā 1,432 ha platībā būs iespējama tikai gadījumā, ja mainītos dzīvojamās ēkas “Folkmaņi” faktiskā situācija un/vai tiesiskais statuss, tai skaitā tās lietošanas veids, klasifikācija vai pastāvēšana, atbilstoši normatīvajam regulējumam. Ziņojuma 2.2. nodaļā norādīts, ka plānotās atradnes izvietojums nav noteikts precīzi, un Ziņojumā novērtēta potenciāli plašākā ieguves teritorija Darbības vietā. Ierosinātāja paskaidro, ka racionālāk un ar mazāku ietekmi uz vidi būtu veidot vienu ieguves laukumu atradnes “Kraujas” teritorijā maksimāli atļautajā 8,682 ha platībā. Tādā gadījumā ieguve atradnes “Folkmaņi” teritorijā nenotiktu.
- 3.3.4. Derīgo izrakteņu ieguve Darbības vietā ir plānota atklātā karjerā, ar frontālo iekrāvēju vai ekskavatoru. Ieguve zem gruntsūdens līmeņa atradnē “Kraujas” tiks veikta, materiālu iegūstot ar smelšanas metodi, ar zemes smēlēju, bez ūdens atsūkņēšanas. Ieguvi atradnē “Folkmaņi” plānots veikt tikai ar ekskavatoru. Ieguvi paredzēts veikt trīs ieguves sektoros (Ziņojuma 2.2.attēls). Paredzētās darbības gada ieguves apjoms ir 75 000 m³. Iegūto materiālu tālāk plānots sijāt, skalot un drupināt atradnes “Kraujas” teritorijā izvietotā laukumā. Skalošanai tiks izmantots ūdens no ūdenstilpnes, kas veidosies derīgo izrakteņu zemūdens slāņa izstrādes rezultātā, veidojot noslēgtu ūdens cirkulācijas ciklu. Ūdeni paredzēts ņemt vienā ūdenstilpnes galā un novadīt otrā.
- 3.3.5. Ieguvi Darbības vietā plānots veikt aptuveni 20 gadus. Paredzēts, ka maksimāli (rudens-pavasara sezonā) derīgais materiāls Darbības vietā tiks uzglabāts divās smilts krautnēs līdz 15 m augstumam, katrā krautnē līdz 20 000 tonnām (10 256 m³) (kopā 40000 t, 20 512 m³) un četras nelielas oļu krautnes līdz 600 m³ katrā (kopā no gada apjoma 2400 m³). Kopējā krautņu platība atradnē ir 3320 m².
- 3.3.6. Novērtējot paredzēto darbību, pieņemts, ka gada griezumā atradne var darboties nepārtraukti, tas ir, visas darbdienu. Plānots, ka diennakts griezumā atradnes izstrāde un derīgā materiāla apstrāde notiks diennakts gaišajā laikā pēc iespējas tuvāk normālam darba laikam – no 7:00 līdz 19:00. Plānotā satiksmes intensitāte, ņemot vērā maksimālo prognozēto ieguves apjomu (75 000 m³), ir 5357 reisi gadā (21 reiss dienā, ja gadā ir 260 darbdienu).
- 3.3.7. Ieguves procesā paredzēts izmantot deviņas tehnikas vienības – buldozeru (jauda 150 kW), ekskavatoru (jauda 188 kW), frontālo iekrāvēju (jauda 220 kW), sijāšanas iekārtu (jauda 74 kW), mobilo drupinātāju (jauda 230 kW), zemes smēlēju (jauda 245 kW), kravas auto (jauda 183,8 kW), damperi (jauda 190 kW), damperi (jauda 173 kW). Tehnikas vienību raksturlielumi un darba laika fonda dati apkopoti Ziņojuma 2.3.2. tabulā. Derīgo izrakteņu transportēšanai tiks izmantotas kravas automašīnas, kuru ietilpība ir ~ 14 m³. Derīgo izrakteņu ieguves un apstrādes process detalizēti raksturots Ziņojuma 2.3. nodaļā.
- 3.3.8. Derīgo izrakteņu transportēšanas iespējas un pievedceļu raksturojums atrodams Ziņojuma 2.3.4. nodaļā. Piekļūt Darbības vietai var pa pašvaldības autoceļu “Veckļavas - Aizas”, kas savienots ar pašvaldības autoceļu “Kažoki-Pūcītes”, kurš pieslēdzas valsts reģionālajam autoceļam P98 *Jelgava (Tušķi)—Tukums* (Ziņojuma 1.2.1.attēls). Autoceļu “Veckļavas -

Aizas” izmantot virzienā uz autoceļu A10 *Rīga—Ventspils* liedz pašvaldības kā ceļa īpašnieka ierobežojumi.

- 3.3.9. Plānotais atradņu “Kraujas” un “Folkmaņi” rekultivācijas veids ir nogāžu piebēršana un izlīdzināšana, ūdenstilpes izveidošana. Rekultivāciju paredzēts veikt paralēli izstrādes darbiem, tas ir, uzsākt rekultivācijas darbus jau izstrādātajās atradnes daļās, kamēr atlikušajā teritorijā vēl notiek derīgo izrakteņu ieguve. Rekultivācijas laikā atradnes kraujas malas tiks nolīdzinātas, pārklātas ar atsiju materiālu un augsni no pagaidu krautnēm. Virsūdens nogāzes nolīdzinās slīpumā 1:3. Prognozēti visā Darbības vietā pēc izstrādes izveidosies dīķi (Ziņojuma 2.3.5.attēls).
- 3.3.10. Ziņojuma 6.1. tabulā apkopoti pasākumi ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai. Ziņojuma 8. nodaļā norādīts, ka Paredzētās darbības rezultātā ietekme uz kvantitatīvi novērtētajiem vides stāvokļa parametriem lielākoties būs neliela un nepārsniegs normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības, taču Paredzētās darbības operatoram ir jāreaģē uz iedzīvotāju sūdzībām un jāizpilda kompetento iestāžu prasības, ja atradņu ekspluatācijas laikā tādas tiek saņemtas.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. Ziņojuma 7.2. nodaļā vērtētas divas alternatīvas norobežojošā augsnes valņa izveidei starp atradni un tuvākajām dzīvojamām mājām.
 - 3.4.1.1. Alternatīva A (turpmāk – Alternatīva A): izvērtēta alternatīva, kad starp atradni un tuvākajām viensētām tiek izvietots augsnes valnis 2 m augstumā.
 - 3.4.1.2. Alternatīva B (turpmāk – Alternatīva B): izvērtēta alternatīva, kad starp atradni un tuvākajām viensētām tiek izvietots valnis 7 m augstumā.
- 3.4.2. Ietekmes uz vidi novērtēšanas nosacījumi paredz prasību, lai, novērtējot paredzēto darbību, tiktu izsvērtas pieņemamās alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Attiecībā uz Paredzēto darbību abām alternatīvām veikts trokšņa emisiju izvērtējums (skat. Ziņojuma 5. pielikumu un 16. pielikumu ar papildinājumiem). Salīdzinot abas alternatīvas, Ierosinātāja kā pamatrisinājumu atradnes darbībai paredz Alternatīvu A, jo tai būs mazāka ietekme uz ainavu un tās izveide ekonomiski ir pamatotāka. Taču netiek izslēgta arī Alternatīvas B realizācija, ja konstatē, ka nepieciešami papildu risinājumi iedzīvotāju aizsardzībai no emisijām.
- 3.4.3. Dienests secina, kopumā alternatīvu novērtēšanai un savstarpējai salīdzināšanai tika vērtēta ietekme uz vidi vairākiem iespējamiem vides aspektiem, tai skaitā, trokšņa traucējumiem, ainavu u.c. aspektiem. Ņemot vērā Ziņojumā ietvertos novērtējuma rezultātus, Dienests, izvērtējot un salīdzinot Ierosinātājas piedāvātās alternatīvas, secina, ka, neizmantojot atbilstošus troksni mazinošus pasākumus, netiks nodrošināta normatīvajos aktos noteikto robežlielumu ievērošana.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Dienesta 2022. gada 5. maija Lēmums - Paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējais izvērtējums Nr. AP22SI0038 (Dienestā reģistrēts 2022. gada 6. maijā ar Nr. 5-01/1014).
- 4.2. Dienesta 2022. gada 10. maija vēstule Nr. 5-0/514/2022 “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”.
- 4.3. Izstrādātājas 2022. gada 11. jūlija vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo apspriešanu”, ar kuru iesniegts paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Dienestā reģistrēta 2022. gada 11. jūlijā ar Nr. 5-01/1457).

- 4.4. 46 fizisku personu 2022. gada 15. jūlija kolektīvais iesniegums "Par derīgo izrakteņu ieguvī Tukuma novada Slampes pagastā atradnēs "Folkmaņi" un "Kraujas"" (Dienestā reģistrēts 2022. gada 18. jūlijā ar Nr. 5-01/1496).
- 4.5. Izstrādātājas 2022. gada 19. jūlija vēstule "Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokolu", ar kuru iesniegts sākotnējās sabiedriskās apspriešanas protokols (Dienestā reģistrēta 2022. gada 19. jūlijā ar Nr. 5-01/1504).
- 4.6. Fiziskas personas 2022. gada 1. augusta iesniegums "Iebildumi par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanākumi" (Dienestā reģistrēts 2022. gada 1. augustā ar Nr. 5-01/1597).
- 4.7. Dienesta 2022. gada 9. augusta vēstule Nr. 5-01/804/2022 "Par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu".
- 4.8. Izstrādātājas 2022. gada 22. augusta vēstule "Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo apspriešanu un IVN programmas izsniegšanu", ar kuru iesniegti sākotnējās sabiedriskās apspriešanas materiāli (Dienestā reģistrēta 2022. gada 26. augustā ar Nr. 5-01/1741).
- 4.9. Izstrādātājas 2022. gada 29. augusta vēstule "Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējo apspriešanu un IVN programmas izsniegšanu" (Dienestā reģistrēta 2022. gada 29. augustā ar Nr. 5-01/1754).
- 4.10. Dienesta 2022. gada 28. decembra lēmums Nr. 5-02-3/35/2022 "Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu SIA "Z AGRO" paredzētās darbības ietekmes uz vidi sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā".
- 4.11. Dienesta 2022. gada 28. decembra programma Nr. 5-03/28/2022 *ietekmes uz vidi novērtējumam derīgo izrakteņu (smilts – grants un smilts) ieguvei atradnēs "Folkmaņi" un "Kraujas", nekustamā īpašuma "Folkmaņi" (kadastra numurs 9080 003 0049) zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 9080 003 0158, Slampes pagastā, Tukuma novadā.*
- 4.12. DAP 2023. gada 13. februāra vēstule Nr. 4.9/828/2023-N "Par priekšlikumiem ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam" (Dienestā reģistrēta 2023. gada 13. februārī ar Nr. 5-01/330).
- 4.13. Izstrādātājas 2025. gada 14. februāra vēstule "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu", ar kuru iesniegts paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (Dienestā reģistrēta 2025. gada 14. februārī ar Nr. 10.4/291/2025-S).
- 4.14. Ierosinātājas 2025. gada 17. februāra ģenerālpilnvara Nr. 1, ar kuru Ierosinātāja pilnvaro Izstrādātāju pārstāvēt pilnvaras devēja intereses jebkurā jautājumā ikvienā valsts un pašvaldību iestādē un sadarbībā ar trešajām personām, kas saistīts ar IVN procedūru Paredzētajai darbībai (Dienestā reģistrēta 2025. gada 18. februārī ar Nr. 2.2/330/2025-S).
- 4.15. Izstrādātājas 2025. gada 5. marta vēstule "Par ietekmes uz vidi novērtējuma sabiedriskās apspriešanas protokolu", ar kuru iesniegts Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas protokols (Dienestā reģistrēta 2025. gada 5. martā ar Nr. 10.4/613/2025-S).
- 4.16. Fiziskas personas 2025. gada 16. marta elektroniskā pasta vēstule, ar kuru iesniegts iesniegums "Par derīgo izrakteņu ieguvī Tukuma novada Slampes pagastā atradnēs "Folkmaņi" un "Kraujas"", kuru atbalsta 66 iedzīvotāji (Dienestā reģistrēta 2025. gada 17. martā ar Nr. 2.9/775/2025-S).
- 4.17. DAP 2023. gada 27. marta vēstule Nr. 4.9/1918/2023-N "Par priekšlikumiem IVN Ziņojumam par derīgo izrakteņu ieguvī smilts un smilts-grants atradnē "Folkmaņi" un "Kraujas"" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 28. martā ar Nr. 2.9/985/2025-S).
- 4.18. Dienesta 2025. gada 2. aprīļa vēstule Nr. 10.4/722/2025-N "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".

- 4.19. Dienesta 2025. gada 17. aprīļa vēstule Nr. 2.16/CS/616/2025 "Par derīgo izrakteņu ieguvu Tukuma novada Slampes pagastā, atradnēs "Folkmaņi" un "Kraujas"" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 22. aprīlī ar Nr. 2.9/1261/2025-S).
- 4.20. Izstrādātājas 2025. gada 26. maija vēstule "Par IVN ziņojuma iesniegšanu" ar kuru iesniegts Ziņojums (Dienestā reģistrēta 2025. gada 26. maijā ar Nr. 10.4/1756/2025-S).
- 4.21. Dienesta 2025. gada 28. maija vēstule Nr. 10.4/1002/2025-N "Par ietekmes uz vidi novērtējumu".
- 4.22. DAP 2025. gada 20. jūnija vēstule Nr. 4.9/3998/2023-N "Par viedokļa sniegšanu par IVN ziņojumu smilts un smilts-grants ieguvei atradnē "Folkmaņi" un "Kraujas"" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 25. jūnijā ar Nr. 10.4/2172/2025-S).
- 4.23. Tukuma novada pašvaldības 2025. gada 26. jūnija vēstule Nr. TND/6-17.4/25/2275 "Par institūciju viedokļa sniegšanu derīgo izrakteņu ieguvei atradnēs "Folkmaņi" un "Kraujas" (SIA Z AGRO)" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 26. jūnijā ar Nr. 10.4/2201/2025-S).
- 4.24. Dienesta 2025. gada 27. jūnija vēstule Nr. 2.3/AP/5697/2025 "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 30. jūnijā ar Nr. 10.4/2237/2025-S).
- 4.25. Izstrādātājas 2025. gada 1. jūlija vēstule "Par eksperta atzinumu un tā novērtēšanu" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 2. jūlijā ar Nr. 10.4/2294/2025-S).
- 4.26. Dienesta 2025. gada 23. jūlija vēstule Nr. 10.4/1333/2025-N "Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu".
- 4.27. Izstrādātājas 2025. gada 24. oktobra vēstule "Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu", ar kuru iesniegts precizētais Ziņojums (Dienestā reģistrēta 2025. gada 24. oktobrī ar Nr. 10405/AP/2025).
- 4.28. Dienesta 2025. gada 27. oktobra vēstule Nr. 11.16/AP/9560/2025 "Par atzinuma izsniegšanas termiņa pagarināšanu (atradnes Folkmaņi un Kraujas, SIA Z ARGO)".
- 4.29. Dienesta 2025. gada 30. oktobra vēstule Nr. 11.16/AP/9560/2025 "Par institūcijas viedokļa sniegšanu derīgo izrakteņu ieguvei atradnēs "Folkmaņi" un "Kraujas" (SIA Z ARGO)".
- 4.30. Dienesta 2025. gada 30. oktobra vēstule Nr. 11.16/AP/9698/2025 "Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu derīgo izrakteņu ieguves smilts un smilts-grants atradnēs "Folkmaņi" un "Kraujas" nekustamajā īpašumā "Folkmaņi" Slampes pagastā, Tukuma novadā".
- 4.31. DAP 2025. gada 3. decembra vēstule Nr. 4.9/8057/2025-N "Par atzinuma sniegšanu ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumam derīgo izrakteņu ieguvei atradnēs "Folkmaņi" un "Kraujas" (SIA "Z AGRO")" (Dienestā reģistrēta 2025. gada 3. decembrī ar Nr. 11890/AP/2025).
- 4.32. Fiziskas personas 2026. gada 4. janvāra vēstule Nr. b/n "Par derīgo izrakteņu ieguvu Tukuma novada Slampes pagastā atradnēs „Folkmaņi” un „Kraujas”" (Dienestā reģistrēta 2026. gada 5. janvārī ar Nr. 36/AP/2026).
- 4.33. Fiziskas personas 2026. gada 18. janvāra vēstule Nr. b/n "Par derīgo izrakteņu ieguvu Tukuma novada Slampes pagastā atradnēs „Folkmaņi” un „Kraujas”" (Dienestā reģistrēta 2026. gada 19. janvārī ar Nr. 583/AP/2026).
- 4.34. Dienesta 2026. gada 10. februāra vēstule Nr. 11.16/AP/1283/2026 "Par adresāta uzklaušīšanu".

4.35. Izstrādātājas 2026. gada 25. marta vēstule “Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu”, ar kuru iesniegta Ziņojuma 4. redakcija (Dienestā reģistrēta 2026. gada 25. martā ar Nr. 3473/AP/2026).

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

5.1.1. Paredzētās darbības sākotnējā sabiedriskā apspriešana (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) notika no 2022. gada 9. jūlija līdz 2022. gada 10. augustam. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto sanākumi tika publicēts 2022. gada 8. jūlija laikrakstā “*Tukuma Novada Vēstis*” izdevumā Nr.7 (250), ievietots tīmekļvietnēs www.tukums.lv, www.geoeko.lv un www.vpvb.gov.lv⁹. Ar sagatavotajiem materiāliem par Paredzēto darbību varēja iepazīties tīmekļvietnē www.geoeko.lv, Tukuma novada domes Komunālajā daļā (Talsu iela 4, Tukums, Tukuma novads). Atbilstoši sākotnējās apspriešanas materiāliem par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu. Sākotnējās apspriešanas ietvaros tika organizēta sanāksme neklātienēs formā, izmantojot programmu *Microsoft Teams*, saskaņā ar likuma “*Covid – 19 infekcijas izplatības pārvaldības likums*” 20. pantu. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksme neklātienēs formā (attālināti) notika 2022. gada 18. jūlijā plkst. 17:30 (paziņojums par Sabiedriskās apspriešanas sanāksmes (videokonferences režīmā) piekļūšanas iespējām tika publicēts Tukuma novada pašvaldības tīmekļvietnēs www.tukums.lv un www.geoeko.lv. Saskaņā ar Sākotnējās apspriešanas sanāksmes protokolu tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmē piedalījās seši dalībnieki. Tiešsaistes Sākotnējās apspriešanas sanāksmes laikā tika diskutēts par Paredzētās darbības atbilstību Teritorijas plānojumam, karjera izstrādes tehnoloģiju un dziļumu, Paredzētās darbības iespējamajām ietekmēm, ko izraisīs iegūtā materiāla transportēšana.

5.1.2. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Dienestā tika saņemts vairāku privātpersonu/ zemes īpašnieku parakstīts iesniegums ar iebildumiem pret Paredzētās darbības realizāciju¹⁰ un fiziskas personas 2022. gada 1. augusta iesniegumu “*Iebildumi par sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanākumi*”¹¹ ar tajā ietvertajiem iebildumiem par Sākotnējās apspriešanas norisi. Izvērtētājs izteiktos iebildumus un Sākotnējās apspriešanas norises gaitu, Dienests nekonstatēja, ka Paredzētās darbības sākotnējās sabiedriskās apspriešanas procesā būtu pārkāptas vai ignorētas normatīvajos aktos noteiktās sabiedrības tiesības uz informāciju vai līdzdalību ietekmes uz vidi novērtējuma procesā, kas citu starpā būtu par pamatu noteikt, ka veicama atkārtota Sabiedriskā apspriešana¹². Dienestā saņemtie iesniegumi tika nosūtīti Ierosinātājam.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

5.2.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2025. gada 14. februāra līdz 2025. gada 17. martam. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikraksta “*Neatkarīgās Tukuma Ziņas*” 2025.gada 14.februāra izdevumā Nr.13 (3352), kā arī ievietots tīmekļvietnēs www.tukums.lv, www.geoeko.lv un

⁹ Skatīt šī atzinuma 1. zemspējas atsauci.

¹⁰ Dienesta reģ. Nr.5-01/1496.

¹¹ Dienesta reģ. Nr.5-01/1597.

¹² Dienesta 2022. gada 28. decembra lēmums Nr. 5-02-3/35/2022.

www.eva.gov.lv¹³. Ziņojums bija pieejams Izstrādātājas tīmekļvietnē www.geoeko.lv un klātienē Tukuma novada Slampes pagasta pārvaldē. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme norisinājās klātienē 2025. gada 26. februārī plkst. 18:00, Slampes Kultūras pilī, “Kultūras pils”, Slampes pagasts, Tukuma novads LV-3119. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksmei bija iespējams pieslēgties arī tiešsaistē ZOOM platformā. Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāliem sanāksmē kopumā piedalījās 33 dalībnieki. Sanāksmes laikā tika sniegta informācija par IVN procedūru un sagatavoto Ziņojumu, sabiedrības iespējām sniegt priekšlikumus, kā arī tika dota iespēja uzdot jautājumus un saņemt uz tiem atbildes. Sanāksmē klātesošie interesējās trokšņa un gaisa novērtējumiem, kas veikti Ziņojuma izstrādes laikā, ietekmi uz apkārtnes hidroloģiskajiem apstākļiem u.c. informāciju saistībā ar Paredzētās darbības realizāciju un rīcībām. Sanāksmes laikā sabiedrības pārstāvji arī diskutēja par troksni, par aku mērījumiem, par pretrunām IVN ziņojumā, par ūdeni akās, par ceļu stāvokli, par attālumiem no mājām Folkmaņi, par teritorijas plānojumu un grozījumiem.

- 5.2.2. Saskaņā ar Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāliem Izstrādātāja Ziņojuma apspriešanas laikā saņēma DAP, Dienesta un fiziskas personas iesniegumu. Sabiedrība interesējošos jautājumus par Paredzēto darbību Dienestā varēja iesniegt līdz 2025. gada 17. martam, sūtot tos uz Dienesta adresi: Rūpniecības ielā 23, Rīga, LV-1045 vai elektroniski uz e-pastu: pasts@eva.gov.lv¹⁴. Dienests Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā saņēma fizisku personu kolektīvo iesniegumu, kuru pārsūtīja Ierosinātājam un Izstrādātājam¹⁵. Pārskats par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu pieejams Ziņojuma 12. pielikumā.

5.3. Sabiedrības informēšana par Dienestā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Dienestā Ziņojums tika iesniegts 2025. gada 26. maijā. Paziņojums par Dienestā iesniegto Ziņojumu tika publicēts tīmekļvietnēs www.tukums.lv, www.geoeko.lv un www.eva.gov.lv.

- 5.3.2. Atsaucoties uz Dienesta lūgumu¹⁶ sniegt viedokli par Ziņojumu, Dienestā tika saņemtas:

- 5.3.2.1. DAP 2025. gada 20. jūnija vēstule Nr. 4.9/3998/2025-N, kurā norādīts, ka DAP ir iepazinies ar sagatavoto Ziņojumu, par ko iepriekš sniegts viedoklis DAP 2023. gada 13. februāra vēstulē Nr. 4.9/828/2023-N un 2025. gada 27. marta vēstulē Nr. 4.9/1918/2025-N. Ziņojumu tika lūgts papildināt, ietverot tajā hidrologa norādīto ietekmes uz vidi mazinošo pasākumu. Pēc Ierosinātāja skaidrojuma hidroģeologa viedoklis ir, ka ietekme uz biotopiem nav prognozējama, līdz ar to ūdenstilpju kaskādu princips rekultivācijas gaitā nav nepieciešams, tomēr Ziņojuma pielikumā hidrologa atzinuma secinājumu sadaļā skaidri ir norādīts “Pie nosacījuma, ka rekultivācijas gaitā atradņu teritorijās tiek ievērots ūdenstilpju kaskādu princips, izstrādnes ietekme uz gruntsūdeņu līmeņu dabīgo stāvokli būs minimāls. Katrā ziņā, ievērojot teritorijas plānojumā noteikto 200 m drošības attālumu līdz tuvākajām apdzīvotajām vietām (viensētām), ūdens līmeņi to akās netiks ietekmēti. Tāpat no ietekmes būs pasargāti esošie pazemes ūdens avoti, tajā skaitā “Cērpju” avotu biotops galvenokārt to drošā attāluma dēļ.” Ņemot vērā augstāk minēto, DAP norāda, ka paredzētā darbība ir akceptējama, ja augstāk minētie hidrologa ieteikumi (gan par 200 metru attālumu, gan rekultivācijas nosacījumiem par ūdenstilpju kaskādes principu) ir noteikti kā obligāti

¹³ Skatīt šī atzinuma 1. zemspītras atsauci.

¹⁴ Skatīt šī atzinuma 1. zemspītras atsauci.

¹⁵ Dienesta 2025. gada 2. aprīļa vēstule Nr. 10.4/722/2025-N.

¹⁶ Dienesta 2025. gada 28. maija vēstule Nr. 10.4/1002/2025-N.

ietekmi mazinoši ieteikumi Dienesta lēmumā. Pretējā gadījumā Paredzētās darbības veicējam jāparedz obligāts hidroloģiskais monitorings, lai pierādītu, ka darbība neradīs negatīvu ietekmi.

- 5.3.2.2. Tukuma novada pašvaldības 2025. gada 26. jūnija vēstuli Nr. TND/6-17.4/25/2275. Pašvaldība, rūpīgi izanalizējot Ziņojumu, konstatē, ka Ziņojuma 2.2. attēlā nav attēlota 200 m ierobežojošās darbības teritorija ap Folkmaņu mājām, kuras iezīmēšana būtiski ietekmētu kopējo atradnes platību; 16. lpp. ir atsauce uz jauno Tukuma novada Teritorijas plānojumu, kas šobrīd nav apstiprināts, līdz ar to atsauce ir nekorekta; jaunajā Teritorijas plānojumā nav plānots atvieglot TIN12 esošos nosacījumus; 37. lpp. nekorekta atsauce uz jaunā Teritorijas plānojuma 655. punktu un Vides pārskatu; 60. lpp. atsauce uz nepareizu redakciju, pareizā ir 5.2. redakcija; pie visiem grafiskajiem materiāliem pietrūkst apzīmējumi; tekstos atrodamas daudzas gramatikas un interpunkcijas kļūdas. Vienlaikus pašvaldība norāda, ka kopumā sagatavotais dokuments sagatavots formāli un nesniedz patiesu priekšstatu par ietekmi uz apkārtējo vidi un apkārtējiem īpašumiem.
- 5.3.2.3. Dienesta 2025. gada 27. jūnija vēstule Nr. 2.3/AP/5697/2025, kurā norādīts, par nepieciešamību precizēt informāciju trokšņa un gaisa novērtējumos, kā arī noteikt nosacījumus Paredzētās darbības veikšanai, kas ietver pazemes ūdeņu monitoringu pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas, ieguvējam Paredzētās darbības ietekmes zonā esošo iedzīvotāju nodrošināšanu ar dzeramo ūdeni, drošības zonas noteikšanu starp ieguves laukumiem un servitūta ceļa teritoriju. Vēstulē arī pausts viedoklis par CAA 2023. gada 30. maija vēstulē Nr. 01-8/915 izvirzītajām prasībām.
- 5.3.3. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Dienests ar 2025. gada 23. jūlija vēstuli Nr. 10.4/1333/2025-N Ziņojumu nodeva papildināšanai, nosūtot Ierosinātājai un Izstrādātājai arī Dienestā saņemtos institūciju viedokļus.
- 5.3.4. Izstrādātāja aktualizēto Ziņojumu Dienestā iesniedza 2025. gada 24. oktobrī. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Dienestā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots tīmekļvietnēs – www.tukums.lv, www.geoeko.lv un www.eva.gov.lv. Pārskats par veiktajiem labojumiem ietverts Izstrādātājas 2025. gada 24. oktobra vēstulē “Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu”.
- 5.3.5. Dienests ar 2025. gada 27. oktobra vēstuli Nr. 11.16/AP/9560/2025 pagarināja Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma izdošanas laiku Ierosinātājas Paredzētajai darbībai līdz 2025. gada 26. novembrim.
- 5.3.6. Pamatojoties uz Novērtējuma likuma 20. panta otro un trešo daļu, Dienests ar 2025. gada 30. oktobra vēstuli Nr. 11.16/AP/9689/2025 Ierosinātājai un Izstrādātājai norādīja, ka izvērtējot precizēto Ziņojumu un tā pielikumus, kā arī tā elektroniskās versijas datu servera tīmekļvietnes saitēs, kuras norādītas Izstrādātājas 2025. gada 24. oktobra vēstulē, konstatēja, ka, tīmekļvietnes saitēs nav ievietoti Emisiju vidē un trokšņa ietekmes novērtējuma ievades dati elektroniskā veidā un lūdza iesniegt tos Dienestā. Dienests arī informēja, ka turpina darbu pie Ziņojuma izvērtēšanas un atzinuma sagatavošanas un tādēļ, ja radīsies jautājumi un nepieciešamība pēc papildu informācijas vai ietekmes novērtējuma, nekavējoties rakstiski informēs Ierosinātāju un Izstrādātāju.
- 5.3.7. Ziņojuma izvērtēšanas laikā Dienests saņēma fiziskas personas iesniegumus par Paredzēto darbību. Dienests, sniedzot atzinumu, vērtē iesniegumos minētos iebildumus saistībā ar Paredzētās darbības iespējamību. Nosacījumi vērtēto ietekmju griezumā atbilstoši Novērtējuma likuma 20. panta desmitajai daļai ir iekļauti šī atzinuma 6. nodaļā.
- 5.3.8. Dienests ar 2026. gada 10. februāra vēstuli Nr. 11.16/AP/1283/2026 Ierosinātājai un Izstrādātājai norādīja uz konstatētajiem trūkumiem Paredzētās darbības radītās ietekmes

novērtējumā, kuru novērsšana ir būtiska atzinuma par Ziņojumu sagatavošanai, un lūdzta veikt precizējumus Ziņojumā.

- 5.3.9. Izstrādātāja papildināto Ziņojumu Dienestā iesniedza 2026. gada 25. martā. Paziņojums par Ziņojuma iesniegšanu Dienestā un informācija par iespējām ar to iepazīties tika ievietots tīmekļvietnēs – www.tukums.lv, www.geoeko.lv un www.eva.gov.lv. Pārskats par veiktajiem labojumiem ietverts Izstrādātājas 2026. gada 25. marta vēstulē “Par precizētā IVN ziņojuma iesniegšanu”.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1.** Novērtējuma likuma 24. pants noteic: *Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.* Paredzētā darbība pieļaujama tikai nodrošinot Ziņojumā novērtēto vai labāku vides sniegumu.
- 6.2.** Ziņojumā vērtēta jaunas derīgo izrakteņu ieguves vietas izveide Darbības vietā, un ar to saistītās darbības, proti, ietekmes, kas izriet no derīgo izrakteņu ieguves, apstrādes, uzglabāšanas un transportēšanas. Ņemts vērā, ka Paredzēto darbību plānots īstenot teritorijā, kurā jau notiek derīgo izrakteņu ieguve (skat. šī atzinuma 3.2.4. punktu), ietekmes vērtētas kopsakarā ar šīm darbībām.
- 6.3.** Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Dienestam atkārtoti tās iekļaut savos nosacījumos nav nepieciešams. Paredzētā darbība realizējama tikai atbilstoši Ziņojumā vērtētajiem nosacījumiem, nepārsniedzot ar normatīvajiem aktiem noteiktos robežlielumus un mērķlielumus, kā arī īstenojot ietekmes novērsšanas vai samazināšanas pasākumus, kādus Ierosinātāja Ziņojumā apņēmusies nodrošināt. Ierosinātājam jāņem vērā iespējamās faktisko un tiesisko apstākļu izmaiņas, tostarp normatīvajos aktos, kas regulē atsevišķu ietekmju novērtējuma kritērijus (piemēram, emisiju vai trokšņa ietekmes robežlielumus).
- 6.4.** IVN procesa galvenais uzdevums ir identificēt pieteiktās darbības iespējamo nelabvēlīgo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību un rast risinājumus šādas ietekmes nepieļaušanai vai samazināšanai, ja tāda tiek konstatēta. IVN procesa laikā Ziņojums ir papildināts, pievienojot precizētu informāciju un sniedzot skaidrojumus. IVN ietvarā vērtēta Paredzētās darbības ietekme uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu, tostarp tuvējo viensētu ūdens ieguves avotiem, gaisu piesārņojošo vielu emisiju rašanās (t.sk. no derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas), sagaidāmās trokšņa ietekmes izmaiņas. Ziņojumā vērtēta arī ietekme uz dabas vērtībām, tai skaitā uz Darbības vietas tuvumā esošajiem Eiropas Savienības nozīmes biotopiem *Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi 7160* un *Avoti, kas izgulsnē avotkaļķus 7220**. Ziņojumā konstatēts, ka ar Paredzēto darbību nav sagaidāma būtiska ietekme uz ainavu un kultūrvēstures vērtībām, un šo ietekmju mazināšanai un pārvaldībai nav nepieciešami specifiski nosacījumi. Dienests tālāk šajā atzinumā aplūko tikai būtiskākās iespējamās ietekmes, kā nozīmīgākās no tām identificējot ietekmi uz trokšņa izplatību un gaisa kvalitāti.
- 6.5.** Izdodot šo atzinumu, Dienests ņem vērā, ka ietekmes uz vidi novērtējuma principi paredz, ka Paredzētās darbības radītās un summārās ietekmes novērtējamas pēc iespējas agrākā plānošanas un projektēšanas stadijā. Ar Ziņojumu un attiecīgi šo Dienesta atzinumu ir aplūkota jaunas derīgo izrakteņu ieguves vietas izveide Darbības vietā, tostarp ar to saistītie alternatīvie risinājumi, sagaidāmie ietekmju veidi, to būtiskums un risinājumi ietekmes novērsšanai vai samazināšanai, ja šāda Paredzētā darbība tiek akceptēta un realizēta. Saskaņā ar Ziņojumu visi Paredzētās darbības tehniskie risinājumi vēl nav pilnībā precizēti. Ziņojumā identificēti nepieciešamie pasākumi Paredzētās darbības nodrošināšanai un ietekmes mazināšanai. **Ņemot**

vērā iepriekš minēto, izmaiņas risinājumos, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, būs izvērtējamas atkārtoti, derīgo izrakteņu ieguves projektam pievienojot aktuālo novērtējumu, kas apliecina Paredzētās darbības atbilstību ārējo normatīvo aktu prasībām un Dienesta atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem. Ja izmaiņas vērtējamas kā būtiskas, nepieciešams ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.

- 6.5.1. Ja pēc ietekmes uz vidi novērtējuma procesa noslēgšanās un paredzētās darbības akcepta lēmuma pieņemšanas akceptētajā darbībā netiek veiktas būtiskas izmaiņas un tiek saņemta pašvaldības atļauja, Dienestā nepieciešams saskaņot derīgo izrakteņu ieguves projektu.
- 6.5.2. Dienests savas kompetences ietvaros novērtēs derīgo izrakteņu ieguves projekta atbilstību Ziņojumā novērtētajiem risinājumiem, šajā atzinumā izvirzītajiem nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām, kā arī Paredzētās darbības akcepta lēmumā ietvertajām prasībām.
- 6.5.3. Derīgo izrakteņu ieguve TIN12 zonā attālumā, kas mazāks par 200 m no dzīvojamās ēkas, nav pieļaujama. Derīgo izrakteņu ieguve attālumā, kas mazāks par 200 metriem no nekustamajā īpašumā "Folkmaņi" esošās dzīvojamās ēkas, ir pieļaujama tikai tad, ja normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ēkai ir mainīts lietošanas veids (tā vairs nav dzīvojamā ēka) un attiecīgie ieraksti ir aktualizēti Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā un zemesgrāmatā.
- 6.5.4. Atradnē "Folkmaņi" derīgo izrakteņu ieguves darbība ir uzsākama tikai pēc atradnes "Kraujas" rekultivācijas.

6.6. Dienests kā būtiskākos ar Paredzētās darbības realizāciju saistītus ietekmes uz vidi aspektus identificē:

- 6.6.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognoze.
- 6.6.2. Ietekme uz dabas vērtībām.
- 6.6.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
- 6.6.4. Troksnis un tā izplatība, tostarp transportēšanas ietekmes.

6.7. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās Paredzētās darbības ietekmes uz vidi, Dienests izvirza turpmāk norādītos nosacījumus:

6.7.1. Hidroloģiskā un hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu prognoze:

- 6.7.1.1. Paredzētās darbības ietekme uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu izmaiņām vērtēta Ziņojuma 4.3. un 4.4. nodaļā. Ziņojuma 4. pielikumā pievienots Hidroģeologa 2024. gada 6. februārī sagatavots hidroģeoloģiskā režīma izmaiņu ietekmes vērtējums.
- 6.7.1.2. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, gruntsūdeņu līmeņu dziļums atradnē "Folkmaņi" fiksēts no 7,5 m līdz 8,7 m metru dziļumā no zemes virsmas, savukārt atradnē "Kraujas" no 8,6 m līdz 10,8 m metru dziļumā no zemes virsmas. Darbības vietas teritorija un tās tuvākā apkārtnē dabīgi drenējas A virzienā, Skujupītes virzienā, kas ietek Sločenē.
- 6.7.1.3. Hidroģeologa atzinumā norādīts, ka 2023. gada maijā Darbības vietas tuvākajā apkārtņē veikta viensētu aku, esošo dīķu, meliorācijas grāvju un avotu apsekošana, fiksējot datus par gruntsūdens līmeņiem. Salīdzinot šos līmeņus ar abu atradņu izpētes laikā fiksētajiem līmeņiem redzams, ka 2008. gada septembrī tie bijuši par 0,4-0,5 m zemāki. Šādas atšķirības skaidrojamas ar sezonālo un daudzgadīgo klimata izmaiņu ietekmi, kas var iespaidot dabīgo gruntsūdeņu līmeņu svārstības līdz 0,8-1,2 m amplitūdā, kas

raksturīgas Latvijas centrālajai daļai. Hidroģeologa atzinumā un Ziņojumā norādīts, ka gruntsūdeņu barošanās Darbības vietas apkārtnē ir atkarīga no atmosfēras nokrišņu daudzuma, kam klimata izmaiņu rezultātā pēdējos gados vērojams deficīts attiecībā uz gada normas lielumu. Tas kopumā negatīvi ietekmē virsmas noteces un infiltrācijas intensitāti, kā rezultātā pazemes ūdeņu līmeņi var kristies līdz 0,05 m/gadā. Ziņojumā norādīts (skatīt 3.2. nodaļu), ka arī iedzīvotāju aptaujas rezultāti liecina par problēmām ar dzeramā ūdens nodrošinājumu un izmaiņām gruntsūdens līmenī pēdējo 5 gadu laikā. Ierosinātāja Ziņojumā aprakstījusi (skat. Ziņojuma 6.1. tabulu) Paredzētās darbības ietekmes novēršanas un samazināšanas pasākumus, kur tostarp norādīts – konstatējot, ka viensētu akās samazinās ūdens līmenis, Paredzētās darbības operatoram ir pienākums nodrošināt piekļuvi dzeramajam ūdenim (aku tīrīšana vai padziļināšana, jauna urbuma ierīkošana), kā arī līdz jaunas ūdens ieguves vietas ierīkošanai vai padziļināšanai iedzīvotājiem nodrošināt dzeramo ūdeni.

- 6.7.1.4. Darbības vietai tuvumā esošās atradnes “Kažoki” iecirkņa “Cērpji” ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sagatavošanas laikā (2021.-2022. gadā)¹⁷ ir veikta kompleksa hidroģeoloģiskā modelēšana (hidroģeoloģe T. Sorokina). Šajā modelī tika iekļauts vērtējums par visu apkārtnē darbojošos un plānoto atradņu ietekmi un aptverta arī atradņu “Folkmaņi” un “Kraujas” teritorija. Iecirkņa “Cērpji” gadījumā secināts, ka pēc šīs atradnes pilnīgas izstrādes un ūdenstilpnes izveidošanās gruntsūdens plūsmas augštecē līmenis kritīsies par 0,52 m, bet lejtecē paaugstināsies par 0,52 m, bet depresijas piltuves ietekme būs jūtama 450-460 m attālumā no karjerdīķa malas. Tā kā “Cērpju” atradnes ģeoloģiskie un hidroģeoloģiskie apstākļi ir līdzīgi “Folkmaņu” un “Krauju” atradnēm, tad šie modelēšanas rezultāti ekstrapolēti arī uz Paredzēto darbību un nav pretrunā ar Hidroģeologa atzinuma minētajiem datiem.
- 6.7.1.5. Hidroģeologa atzinumā izvērtēta Paredzētās darbības kumulatīvā ietekme ar tuvumā esošajām atradnēm. Secināts, ka izstrāde neveidos kumulatīvu ietekmi ar atradnēm “Efejas”, “Bārbeles un “Aļčas”, savukārt ietekme uz gruntsūdeņu līmeni ar atradnēm “Birzes”, “Kažoki-2” un “Cērpji” vērtējama kā maznozīmīga.
- 6.7.1.6. Tā kā smilts ieguvi paredzēts veikt bez ūdeņu atsūkņēšanas un neveicot ūdens novadīšanu ārpus karjera, vērtējot Paredzētās darbības ietekmi uz teritorijas hidroģeoloģiskajiem apstākļiem un balstoties Hidroģeologa atzinumā, Ziņojumā nav konstatēts, ka plānoto atradņu izstrādes gaitā būtu sagaidāma Paredzētās darbības izraisīta paliekoša negatīva ietekme uz teritorijas ģeoloģiskajiem un inženierģeoloģiskajiem apstākļiem. Izstrādājot atradņu derīgo izrakteņu ieguves projektu, tiks noteikts atbilstošs nogāžu slīpums, kas nodrošinās nogāzes stabilitāti.
- 6.7.1.7. Hidroģeologa atzinumā norādīts, ka Paredzētās darbības rezultātā Darbības vietā tiks izveidotas mākslīgas ūdenskrātuves/dīķi, kas ietekmēs dabīgo gruntsūdens līmeni, to pazeminot, kas ilgtermiņā radīs ietekmi atradnes “Folkmaņi” austrumu pusē līdz 0,4 m un atradnes “Kraujas” austrumu pusē līdz 0,35 m ar dilstošu lieluma vērtību līdz 250-300 m attālumam. Saskaņā ar Ziņojuma 4.3.1. tabulā norādīto informāciju atsevišķās ietekmes zonā esošajās viensētu akās¹⁸ ūdens slāņa dziļums ir neliels, līdz ar to prognozētais gruntsūdens līmeņa pazeminājums var radīt būtisku ietekmi uz ūdens pieejamību šajās akās. Attiecīgi, lai gan kopumā ietekme uz gruntsūdeņu līmeņu dabīgo

¹⁷ Atzinums pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/ietekmes-uz-vidi-novertejumu-projekti/derigo-izraktenu-ieguve-smilts-grants-un-smilts-atradnes-kazoki-iecirkni-cerpji-1992-un-1982-gada-izpetes-iecirknis-tukuma-novada-slampes-pagasta>

¹⁸ Saskaņā ar Ziņojuma 4.3.1. tabulā norādīto viensētā “Mazjaunprosti” ūdens slāņa dziļums akā ir ~0,25 cm, viensētā “Zoskalēji” ~0,9 m, viensētā “Folkmaņi” ~0,94 m, savukārt par ietekmes zonā esošās viensētas “Zoslēni” aku nav pieejama informācija.

stāvokli Ziņojumā vērtēta kā nebūtiska, Paredzētās darbības tiešā ietekmes zonā pastāv risks būtiskai negatīvai ietekmei uz individuālajām ūdens ņemšanas vietām.

- 6.7.1.8. Attiecībā uz ~ 780 m attālumā esošo "Cērpju" avotu biotopu (*Minerālvielām bagāti avoti un avotu purvi 7160 un Avoti, kas izgulsnē avotkalķus 7220**) Hidroģeologa atzinumā un 2025. gada 28. aprīļa papildus skaidrojumā (Ziņojuma 13. pielikums) norādīts, ka drošā attāluma dēļ tas būs pasargāts no Paredzētās darbības negatīvas ietekmes.
- 6.7.1.9. Hidroģeologa atzinumā norādīts, ka ūdenskrātuvju ietekmi uz vidi iespējams vēl vairāk samazināt, katras atradnes teritorijā veidojot ūdenstilpju kaskādi, proti, katrā atradnē ūdenskrātuvi pārdalot ar uzbūrtu dambi perpendikulāri gruntsūdens plūsmas virzienam. Tas ietekmi uz gruntsūdeņu līmeņu dabīgo stāvokli var samazināt vēl par aptuveni 0,2 m (skatīt šī atzinuma 3.2.12. punktu). Dienests uzskata par samērīgu noteikt vairāku ūdenstilpju izveidi atradnes teritorijā kā obligātu prasību. No lietderības viedokļa atradnes izstrāde būtu veicama tā, ka netiek norakta josla starp plānotajām ūdenskrātuvēm, lai vēlākā atradnes ekspluatācijas laikā nebūtu jāpieved materiāls šīs joslas aizbēršanai.
- 6.7.1.10. Ņemot vērā, ka Darbības vieta daļēji atrodas Tukuma lidostas ekspluatācijas aizsargjoslā, Ziņojumā vērtēts iespējamais derīgo izrakteņu ieguves rezultātā izveidoto ūdenskrātuvju radītais risks aviācijas drošībai saistībā ar putnu pulcēšanos (skatīt šī atzinuma 3.2.13. punktu). Secināts, ka, lai gan karjeros izveidotas ūdenstilpes var kalpot par putnu uzturēšanās un ligzdošanas vietām, konkrētajā teritorijā netika konstatēta putnu masveidīga pulcēšanās, un Paredzētā darbība neradīs būtisku ietekmi uz aviācijas drošību. Civilās aviācijas aģentūra, izvērtējot Ziņojumā ietverto informāciju, ir norādījusi, ka Paredzētā darbība ir realizējama, vienlaikus uzsverot, ka tās īstenošanai nepieciešams saņemt Civilās aviācijas aģentūras atļauju un tehniskos noteikumus.
- 6.7.1.11. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz hidroloģiskajiem un hidroģeoloģiskajiem apstākļiem, Dienests atzīst par nepieciešamu noteikt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Derīgo izrakteņu ieguves projektā nepieciešams noteikt atbilstošu nogāžu slīpumu, kas nodrošinās to stabilitāti.**
 - b) **Paredzētā darbība nedrīkst būtiski negatīvi ietekmēt apkārtnes teritorijā esošo īpašumu ūdensapgādi. Ņemot vērā, ka atsevišķās Paredzētās darbības ietekmes zonā esošajās viensētu akās ūdens slāņa dziļums ir neliels, Ierosinātājam jau pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas mazūdens periodā jāapseko ūdens ņemšanas vietas viensētās, kuras atrodas vismaz hidroģeologa atzinumā noteiktajā atradnes ietekmes zonā, nosakot faktisko ūdens līmeni akās. Ja Paredzētās darbības rezultātā radīsies ūdensapgādes apdraudējums viensētu akās, kuras līdz šim esošās derīgo izrakteņu ieguves darbības laikā nebija ietekmētas vai esošās ietekmes nozīmīgi pastiprināsies, Ierosinātāja ir atbildīga par attiecīgu pasākumu veikšanu šādu ietekmju novēršanai, paredzot jaunu ūdens ņemšanas vietu ierīkošanu vai esošo padziļināšanu¹⁹.**
 - c) **Ierosinātājam ir jānodrošina pazemes ūdeņu monitoringa urbumu tīkla izveide. Monitoringa urbumu tīkla ierīkošanai un monitoringa veikšanai ir saņemama zemes dziļu izmantošanas licence. Ierosinātājam jānodrošina monitoringa**

¹⁹ Šī nosacījuma izpildei Dienests rekomendē Ierosinātājam sadarboties arī ar derīgo izrakteņu ieguves darbu veicējiem blakus esošajās teritorijās.

veikšana gan pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas vismaz 6 mēneši, gan derīgo izrakteņu ieguves laikā.

- d) Jāveic monitoringa rezultātu izvērtējums, un visi monitoringa rezultāti un to izvērtējums jāiesniedz Dienestā, pašvaldībā un LVGMC. Saskaņā ar monitoringa un izvērtējuma rezultātiem – lemjams par papildus pasākumiem, tajā skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu un ierobežojumu nepieciešamību.
- e) Paredzētās darbības ietekmes mazināšanai uz gruntsūdeņu līmeņu dabīgo stāvokli, Ierosinātajai derīgo izrakteņu ieguves laikā jānodrošina mākslīgo ūdenskrātuvju (dīķu) veidošana kā savstarpēji nodalītu ūdenstilpju kaskāde. Ūdenstilpju kaskādes nodalījums jāierīko perpendikulāri gruntsūdens plūsmas virzienam. Risinājuma tehniskie parametri un izbūves secība nosakāmi derīgo izrakteņu ieguves projektā.
- f) Pirms derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanas Ierosinātajai jāsaņem Civilās aviācijas aģentūras atļauja un tehniskie noteikumi. Nepieciešamības gadījumā Paredzētās darbības ietekmi mazinošie pasākumi ir izstrādājami sadarbībā ar sertificētu ornitologu un pievienojami derīgo izrakteņu ieguves projektam.

6.7.2. Ietekme uz bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas vērtībām:

- 6.7.2.1. Ziņojumā sniegts vērtējums par Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz dabas vērtībām (Ziņojuma 4.8. nodaļa). Sugu un biotopu ekspertes atzinums pievienots Ziņojuma 1. pielikumā (skat. arī šī atzinuma 3.2.6. un 3.2.7. apakšpunktu).
- 6.7.2.2. Sugu un biotopu eksperte 2024. gadā veica apsekojumus divās teritorijās – Darbības vietā (zemes vienības ar kadastra Nr. 90800030158 meža daļā) un zemes vienībā ar kadastra Nr. 90800030062, kurā DDPS *Ozols* atzīmēti Eiropas Savienības nozīmes prioritāri purva biotopi, lai izvērtētu plānotās darbības potenciālo ietekmi uz biotopu.
- 6.7.2.3. Veicot norādīto teritoriju apsekojumus, Sugu un biotopu eksperte nekonstatēja aizsargājamas augu, sūnu vai ķērpju sugas, kā arī aizsargājamus meža biotopus. Atzinumā norādīts, ka pirmajā teritorijā (atradnes “Folkmaņi” tuvumā) ir konstatēts lielu dimensiju osis *Fraxinus excelsior*, norādot, ka nepieciešama Dabas aizsardzības pārvaldes speciālistu konsultācija par atbilstību vai neatbilstību dabas pieminekļa (dižkoka) statusam. Attiecībā uz otro teritoriju Sugu un biotopu eksperte, atsaucoties uz Hidroģeologa slēdzienu, secina, ka Paredzētā darbība neietekmēs teritorijā esošos Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamus biotopus to drošā attāluma dēļ.
- 6.7.2.4. Izstrādātāja obligātos un rekomendējamus pasākumus ietekmes uz vidi mazināšanai apkopojusi Ziņojuma 6.1. tabulā. DAP 2025. gada 3. decembra vēstulē akceptējusi Paredzētās darbības īstenošanu, ja tiek ievēroti visi Ziņojumā un ekspertu atzinumos norādītie ietekmes mazināšanas pasākumi.
- 6.7.2.5. Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, Dienests atzīst par nepieciešamu Ierosinātajai noteikt papildu nosacījumu Paredzētās darbības īstenošanai darbības akcepta gadījumā – pirms darbības uzsākšanas konsultēties ar DAP attiecībā uz Darbības vietā konstatēto lielu dimensiju osi *Fraxinus excelsior*. Gadījumā, ja tiek konstatēts, ka šis koks atbilst dabas pieminekļa (dižkoka) statusam, Paredzētās darbības papildnosacījumi jāsaņemas ar DAP, par to informējot Dienestu.

6.7.3. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.7.3.1. Paredzētās darbības un ar tās nodrošināšanu saistīto darbību radītā gaisa piesārņojuma (emisiju) vērtējums pievienots Ziņojuma 4.5. nodaļā, 5. pielikumā, papildinājumi – 16. pielikumā. Sagaidāmās ietekmes uz gaisa kvalitāti Paredzētās darbības ietekmes zonā novērtējums veikts, atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumiem Nr. 182 “Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi”, un balstoties uz Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “Noteikumi par gaisa kvalitāti” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290) noteiktajām robežvērtībām. Prognozējamo emisiju apjoms Ziņojumā definētajiem emisijas avotiem novērtēts, ņemot vērā to raksturojumu (raksturīgie emisiju faktori, Darbības vietas raksturs, tehnikas vienību skaits, darbības ilgums, ieguves, uzglabāšanas un izvešanas apjomi, ceļu garums un segums u.c.)²⁰.
- 6.7.3.2. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķiniem izmantoti LVĢMC sniegtie dati par meteoroloģiskajiem apstākļiem un fona koncentrācijām²¹ un aprēķinu ceļā iegūtās gaisu piesārņojošo vielu emisijas no blakus esošo atradņu darbības, kas kopā veido Ziņojumā vērtēto fona jeb esošo ietekmi. Darbības vietas apkārtnē esošās atradnes norādītas Ziņojuma 3.1. tabulā. Meteoroloģisko apstākļu raksturojumam izmantoti Stendes novērojumu stacijas dati.
- 6.7.3.3. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, gaisa piesārņojošo vielu fona emisijas aprēķini veikti scenārijam, kurā netiek ņemtas vērā atradnes “Vecakoti”, “Vecakoti II”, “Tukuma”, “Birzes”, “Veckurciņi”, “Aļčas”, jo tām nav derīgas derīgo izrakteņu ieguves licences/atļaujas, kā arī atradne “Baumaņi”, jo atradnē derīgo izrakteņu ieguvei ir iespējams veikt tikai pēc rekultivācijas darbu uzsākšanas atradnē “Krūziņi” (Ziņojuma 3.1. nodaļa).
- 6.7.3.4. Piesārņojošo vielu izkliedes novērtēšanai izmantota datorprogramma *ARMOD view* (izstrādātājs – *Lakes Environmental*, beztermiņa licence AER0008163). Gaisa izkliedes aprēķinu datorprogrammas sagatavotie aprēķinu modeļu ievades dati un rezultāti pievienoti Ziņojuma 5. un 16. pielikumā. Emisijas daudzuma aprēķina metodika no darbībām segkārtas noņemšanai, derīgo izrakteņu ieguvei, apstrādei, uzglabāšanai, emisijām, ko rada izmantotās tehnikas dzinēji un pārvietošanās karjera teritorijā un pa autoceļiem, detalizēti aprakstīta Ziņojuma 4.5. nodaļā un 5. pielikuma datnē *ZAgro_Gaisa emisiju un trokšņa izvērtējums_14.10.2025* (turpmāk – Emisiju izvērtējums), kā arī SIA “Vides un Ģeoloģijas Serviss” 2026.gada 20. marta atzinumā “Gaisa un trokšņa emisiju izvērtējums smilts un smilts -grants atradnē “Folkmaņi” un “Kraujas” – papildinājumi” (Ziņojuma 16. pielikums). Emisijas avoti klasificēti kā laukumveida avoti un līnijveida avoti (transportēšanas ceļi).
- 6.7.3.5. Ziņojuma Emisiju izvērtējuma 26. tabulā pievienots apkopojums par derīgā materiāla apjomiem Darbības vietas blakus atradnēs. Atradnēm, par kurām LVĢMC datu bāzē *Zemes dzīļu informācijas sistēma* nebija pieejama informācija par ieguves apjomiem, pieņemts, ka gada laikā tiks iegūts līdz 75 000 m³ derīgo izrakteņu līdzīgi kā “Folkmaņi” (precizētā informācija par šo atradni pievienota Ziņojuma 16. pielikumā) un “Kraujas” atradnēs. Atradnēs, kurās iepriekšējos gados ieguves apjoms bija nenozīmīgs, sliktākā scenārija nolūkā aprēķins veikts ieguves apjomam 10 000 m³ gadā. Pārējām atradnēm piemērots pēdējo 3 gadu lielākās ieguves apjoms. Blakus esošo derīgo izrakteņu atradņu kopējais darba laiks pieņemts 8760 h/gadā, jo iegūtais materiāls var tikt uzglabāts gada

²⁰ Novērtējums veikts atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumiem Nr. 182 “Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” (turpmāk tekstā – Noteikumi Nr. 182).

²¹ LVĢMC sagatavotā fona emisiju informācija pievienota Ziņojuma 5. pielikumā, meteoroloģiskajam raksturojumam izmantoti Stendes novērojumu stacijas ilggadīgo novērojumu dati par laika periodu no 2023. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

garumā. Autotransporta krāvnēsības ietilpība $\sim 14 \text{ m}^3$. Aprēķiniem pieņemts, ka maksimāli karjeros uz vietas visu gadu tiks uzglabāts 1/6 no gada izraktā derīgā materiāla apjoma.

- 6.7.3.6. Emisijas daudzums no derīgo izrakteņu ieguves procesiem (no rakšanas, pārkraušanas, uzglabāšanas un sijāšanas – drupināšanas (kur šādas darbības notiek), kā arī segkārtas noņemšanas, ja tāda ir nepieciešama) blakus esošajās atradnēs ir apkopots Emisiju izvērtējuma 28. tabulā, izmantotā tehnika un darba laika fonds norādīts 29. tabulā, emisiju daudzums, ko rada izmantotās tehnikas dzinēji 30. tabulā, savukārt transporta plūsmas radītās emisijas apkopotas 32. līdz 35. tabulā. Kopējās modelētās emisijas gaisā no Paredzētās darbības apkopotas 41. tabulā un 16. pielikuma 10. tabulā, bet tuvumā esošo atradņu emisiju dati – 42. tabulā.
- 6.7.3.7. Konstatējams (Emisiju izvērtējuma 46. tabula un 16. pielikuma 13. tabula), ka fona piesārņojuma koncentrācija, ņemot vērā arī ietekmes zonā darbojošos atradņu piesārņojuma līmeni, nevienā vērtētajā gadījumā nepārsniedz Noteikumos Nr.1290 noteiktās gaisa kvalitātes robežvērtības. Tāpat secināms, ka atsevišķu uzņēmumu (darbojošos atradņu) radītajai ietekmei ir lokāls raksturs, kas aprobežojas ar atradņu teritorijām un to tiešo tuvumu.
- 6.7.3.8. Novērtējuma nolūkiem izdarīti pieņēmumi par sagaidāmo ieguves un ar to saistīto procesu intensitāti gada griezumā, kas atbilst no emisiju viedokļa lielākajam prognozējamo emisiju apjomam: uzglabāšana un transportēšana notiek visu gadu; gada laikā iegūst $75\,000 \text{ m}^3$ (atbilst aptuveni $146\,250 \text{ t}$) smilts un smilts – grants; ieguvi veic darba dienās darba laikā no plkst. 7:00 līdz 19:00; tiek pieņemts, ka dienas laikā no atradnes izbrauks līdz 32 autotransporta vienībām kas raksturo maksimālo iespējamo transportēšanas intensitāti. Attiecībā uz derīgā izrakteņa iegūšanu atradnes “Folkmaņi” daļā vērtēta situācija, kurā ieguvi veiks tikai ar ekskavatoru vai frontālo iekrāvēju, materiālu uzreiz ieberot damperos, kuri to pārvedīs uz atradnes “Kraujas” daļu, kurā notiks tā apstrāde un uzglabāšana. Atradnes “Folkmaņi” daļā nav plānots izmantot zemes smēlēju. Pārvietošana no ieguves vietas uz apstrādes laukumu paredzēta pa pagaidu ceļu gar atradnes “Kraujas” Z malu. Veicot ieguvi “Folkmaņi” daļā, gada ieguves apjoms un atradnes darba laiks paliks nemainīgs.
- 6.7.3.9. Ziņojumā aprēķinātas un novērtētas Paredzētās darbības un fona summārās emisijas un prognozējamās izmaiņas gaisa kvalitātē. Piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultātu atbilstības novērtējums ir apkopots Emisiju izvērtējuma 46. tabulā un 16. pielikuma 13. tabulā. Pamatojoties uz aprēķinu rezultātiem secināms, ka prognozējamā maksimālā summārā piesārņojuma koncentrācija nepārsniedz robežvērtības, kas noteiktas Noteikumos Nr. 1290.
- 6.7.3.10. Izstrādātāja, ņemot vērā, ka atbilstoši Noteikumu Nr. 182 34. punktam piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti jāattēlo grafiskā formā, ja maksimālā aprēķinātā piesārņojošās vielas summārā koncentrācija pārsniedz 40% no gaisa kvalitātes normatīva, summārās izkliedes kartes sagatavojusi daļiņu PM_{10} diennakts koncentrāciju 90,41 procentilei, daļiņu PM_{10} gada vidējās koncentrācijas un daļiņu $\text{PM}_{2,5}$ gada vidējās koncentrācijas novērtējumam. Paredzētās darbības un fona summārā ietekme uz gaisa kvalitāti, ārpus atradnes, zonās kurās vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, ir: CO – 4,6% (8 h), NO_2 – 14% (1 gads) un 65,5% (1 h), PM_{10} – 67,48% (24 h) un 51,5% (gads) un $\text{PM}_{2,5}$ – 40% no šobrīd spēkā esošā gaisa kvalitātes normatīva. Savukārt attiecībā uz ieguvi atradnes “Folkmaņi” daļā novērtēts, ka Paredzētās darbības un fona summārā ietekme uz gaisa kvalitāti, ārpus atradnes, zonās kurās vērtē atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem, ir: CO – 4,2% (8 h), NO_2 – 13,15% (1 gads) un 52,13% (1 h), PM_{10} – 67,48% (24 h) un 50,63% (gads) un $\text{PM}_{2,5}$ – 39,5 % no šobrīd spēkā esošā gaisa

kvalitātes normatīva. Emisiju izkliedes kartes pievienotas Emisiju novērtējumam un 16. pielikumam pievienotajos attiecīgi 3. un 2. pielikumā. Ziņojumā, atbilstoši veiktajam ietekmes uz gaisa kvalitāti novērtējumam, konstatēts, ka derīgo izrakteņu ieguves laikā nav prognozēti gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi. Ņemot vērā minēto, Paredzētās darbības īstenošanas laikā, nelabvēlīgos laika apstākļos – vējinātā laikā un ilgstoša sausuma periodā – Ierosinātāja paredzējusi (Ziņojuma 3.5.7. nodaļa), ka sadarbībā ar blakus atradnēm ceļa posmi tieši pie dzīvojamajām mājām var tikt mitrināti (ar ūdeni vai speciālu ķīmisku vielu putekļu mazināšanai). Nelabvēlīgie meteoroloģiskie apstākļi, pie kuriem paredzamas paaugstinātas piesārņojuma koncentrācijas, no darbībām atradnē apkopoti Emisiju izvērtējuma 44. tabulā.

- 6.7.3.11. Ziņojumā ietvertais gaisa modelis atspoguļo sliktākā scenārija emisiju izkliedi – neņemot vērā plānoto augsnes valni ap atradnēm. Secināms, ka arī bez emisiju samazināšanas pasākumiem normatīvajos aktos noteiktās robežvērtības netiek pārsniegtas.
- 6.7.3.12. Gaisa piesārņojuma izplatības novērtējums no materiāla transportēšanas un darbībām derīgo izrakteņu ieguves vietā tika veikts bez emisiju samazināšanas pasākumiem (ceļu laistīšana, kaudžu noseģšana u.c.), pieņemot sliktāko variantu, kad ieguve tiek veikta ar pilnu jaudu, 12 h dienā, 260 dienas gadā. Lielākās emisijas paredzamas pirmajā ieguves gadā, kad vienlaicīgi var darboties vairākas tehnikas iekārtas. Uzsākot ieguvi ar zemes smēlēju paredzamas mazākas emisijas (samazināta emisija no dzinējiem, materiāla pārvietošanas, materiāla ieguves (mits materiāls).
- 6.7.3.13. Augstākās emisiju koncentrācijas novērojamas atradņu tiešā tuvumā. Augstākas putekļu (PM daļiņu) koncentrācijas paredzama liela sausuma periodā, kā arī brīžos, kad vienlaicīga ieguve un materiāla transportēšana notiek visās atradnēs. Nelabvēlīgākie meteoroloģiskie apstākļi parāda, ka pie zemiem vēja ātrumiem (bezvēja) paredzamas augstākās emisiju koncentrācijas.
- 6.7.3.14. Novērtējis Ziņojumā ietverto informāciju, Dienests var pievienoties Ziņojuma autoru secinājumiem, ka ar Paredzēto darbību ir sagaidāms piesārņojošo vielu emisiju pieaugums, taču piesārņojuma (galvenokārt putekļu veidā) izplatība būs lokāla. Ziņojumā ietvertie emisiju aprēķini un to izkliedes modelēšanas rezultāti ļauj secināt, ka būtisks ietekmes pieaugums tuvākajās dzīvojamo māju teritorijās piesārņojošo vielu kontekstā normālos darba režīma apstākļos nav prognozējama un ka ar Paredzētās darbības realizāciju netiks pārsniegtas šobrīd spēkā esošajos Noteikumos Nr. 1290 noteiktās robežvērtības un mērķlielumi. Līdz ar to bez Ziņojumā paredzētajiem ietekmes uz vidi mazinošiem pasākumiem attiecībā uz gaisa kvalitāti nav nepieciešami papildus ietekmi samazinoši risinājumi, ja tiek ievēroti Ziņojumā norādītie derīgā izrakteņa ieguves apjomi, dienā plānotais transportēšanas reisu skaits un ieguves paņēmieni, kā arī ieguve vienlaicīgi tiek veikta tikai vienā izstrādes iecirknī.
- 6.7.3.15. Dienests aicina Ierosinātāju un pašvaldību ņemt vērā, ka no 2030. gada stāsies spēkā stingrākas prasības attiecībā uz gaisa kvalitāti, kas var ierobežot esošo piesārņojošo darbību intensitāti, kā arī jaunu emisijas radošu darbību uzsākšanu jau šobrīd ietekmētajās teritorijās.
- 6.7.3.16. **Izvērtējot informāciju Ziņojumā saistībā ar gaisu piesārņojošo vielu emisijām no derīgo izrakteņu ieguves, uzglabāšanas un transportēšanas procesiem, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama tās akcepta gadījumā:**

- a) Derīgo izrakteņu ieguve, apstrāde un transportēšana veicama laika periodā, kā tas vērtēts Ziņojumā, tikai darba dienās dienas laika periodā no plkst. 07.00 līdz plkst. 19.00.
- b) Derīgā izrakteņa (smilts un smilts – grants) ieguve Darbības vietā veicama nodrošinot, ka vienlaikus tā netiek veikta vairākos ieguves sektoros, nepārsniedz Ziņojumā vērtēto ieguves apjomu – 75 000 m³ gadā, pagaidu krautnēs uzglabājamā materiāla kopējo apjomu 22 912 m³ gadā, tehnoloģisko iekārtu veidu, skaitu un darbības laiku (Ziņojuma 2.3.2. tabula²² “Iekārtu un tehnikas raksturojums”), kā arī netiek mainīti plānotie materiāla ieguves risinājumi. Derīgā materiāla izvešanas intensitāte gadā nedrīkst pārsniegt Ziņojumā vērtēto izvedamo kravu skaitu – 5357 autokravas gadā un vienas darba dienas laikā nepārsniedz vērtēto izvedamo kravu skaitu – 21 autokrava darba dienā.
- c) Nodrošināma Ziņojuma 6.1. tabulā norādīto ietekmi uz vidi mazinošo pasākumu nelabvēlīgos laikapstākļos vai līdzvērtīgu emisijas samazināšanas risinājumu iekļaušana derīgo izrakteņu ieguves projektā un to izpilde.

6.7.4. Troksnis un tā izplatība, tostarp no derīgo izrakteņu transportēšanas:

- 6.7.4.1. Paredzētās darbības ietvaros ir plānota derīgo izrakteņu (smilts un smilts – grants) ieguve, apstrāde, pārkraušana, transportēšana, kas saistīta gan ar karjera tehnikas lietojumu, gan iegūtā materiāla transportēšanu. Kā viens no būtiskākajiem ar derīgo izrakteņu ieguvi un transportēšanu saistītajiem ietekmju aspektiem atzīstams trokšņa piesārņojums, kas var būt traucējošs un ietekmju ziņā kļūt būtisks un nozīmīgs, ja Darbības vietas tuvumā ir pret troksni jutīgi objekti, tai skaitā pastāvīgas cilvēku uzturēšanās vietas, mājokļi, individuālās dzīvojamās mājas un viensētas. Trokšņa ietekmes vērtējums pievienots Ziņojuma 4.6. nodaļā un 5. pielikumā, bet papildinājumi attiecībā uz ieguves procesu atradnes daļā “Folkmaņi” pievienoti Ziņojuma 16. pielikumā. Paredzēts, ka ieguve atradnē “Folkmaņi” tiek uzsākta pēc atradnes “Kraujas” 1. un 2. laukuma izstrādes, savukārt sektors, kurā atradīsies pārstrādes iekārtas, tiks izstrādāts kā pēdējais, iegūto derīgo izrakteni realizējot bez apstrādes sijātājā un drupinātājā.
- 6.7.4.2. Sagatavojot Ziņojumu, vides trokšņa novērtēšanai izmantota datorprogramma *Cadna* (*licences nr. L45598*; izstrādātājs *DataKustik GmbH*), kas nodrošina trokšņa rādītāju aprēķinu atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumiem Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16). Modeļa reljefa informācija iegūta no *Open street map* pieejamās informācijas un Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras kartogrāfiskajām augstuma atzīmēm. Izmantotās trokšņa aprēķinu datorprogrammas sagatavotie aprēķinu modeļu ievades dati un rezultāti pievienoti Ziņojuma 5. un 16. pielikumā.
- 6.7.4.3. Ņemot vērā, ka Paredzēto darbību plānots īstenot tikai darba dienās un dienas periodā no plkst. 7:00 līdz 19:00, trokšņa ietekmes novērtēšanai un kartēšanai piemērots trokšņa rādītājs $L_{\text{diēna}}$. Rādītāju novērtēšana veikta 4 m augstumā virs zemes. Saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikumu, rūpniecisko objektu vides trokšņa rādītājam ir noteikti robežlielumi, kas piemērojami atbilstoši teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma un apbūves primārās lietošanas veidam, kas atbilst individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijām, kur trokšņa līmenis $L_{\text{diēna}}$ nedrīkst pārsniegt 55 dB(A)²³. Savukārt satiksmes vides trokšņa līmenis $L_{\text{diēna}}$ nedrīkst pārsniegt

²² Precizētais damperu darbības laiks noteikts 392 h gadā katram.

²³ Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma 1.1. apakšpunkts.

65 dB(A)²⁴. Derīgo izrakteņu ieguves radītās ietekmes zonā identificētas un vērtētas 30 apbūves teritorijas (viensētas), tajā skaitā 17, kurās prognozētas izmaiņas Paredzētās darbība ietekmē. Ja dzīvojamā zona atrodas autoceļa vai dzelzceļa aizsargjoslā, robežlielumi uzskatāmi par mērķlielumiem. Atbilstoši Aizsargjoslu likumam, aizsargjoslu attālums valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem noteikts 30 m. Emisiju izvērtējuma 49. tabulā norādīts, ka divas dzīvojamajās ēkas (viensētas) – “Aizas” un “Mazpriedītes” atrodas autoceļu aizsargjoslā, savukārt Ziņojuma 3.5.3. nodaļā norādīts, ka gar transportēšanas maršrutu atrodas viensētas “Aizas”, “Vizbulī”, “Lukši”, “Veckļavas” un “Silgaļi”.

- 6.7.4.4. Paredzētās darbības tuvumā esošo vērtējamo apbūves teritoriju un dzīvojamo ēku attālumi norādīti Ziņojuma 4.6.1. tabulā. Ietekmes zonā esošās viensētas atrodas 45-922 m attālumā no Atradnes robežas. Trokšņa ietekmei visvairāk pakļautās viensētas²⁵ ir “Aizas” (60 m), “Folkmaņi” (45 m), “Zoskalēji” (82 m), “Zoslēni” (102 m), “Rāvas” (100 m), “Lāči” (153 m), “Mazrēpiņi” (186 m). Ziņojumā norādīts, ka plānotās darbības tuvumā esošās viensētas izvietotas lauksaimniecības teritorijā ar piemērojamo robežlielumu L_{diena} 55 dB(A). Vides trokšņa līmeņa atbilstība trokšņa robežlielumam ir novērtēta teritorijā, kas ietver dzīvojamo apbūvi un reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem, kā arī 2 m attālumā no fasādes, kura ir visvairāk pakļauta trokšņa iedarbībai.
- 6.7.4.5. Ziņojuma 4.6. nodaļā identificēts, ka esošajā situācijā (fons) dominējošie trokšņa avoti Paredzētās darbības ietekmes zonā ir esošās derīgo izrakteņu atradnes “Kažoki II” un iecirknis “Cērpji”, kā arī lielākie autoceļi A10 *Rīga-Ventspils* un P98 *Jelgava (Tušķi)-Tukums*. Paredzētās darbības trokšņa emisiju izvērtējumā ņemti vērā AS “Latvijas Valsts Ceļi” dati par satiksmes intensitāti 2023.gadā uz autoceļa P98 *Jelgava – (Tušķi) – Tukums* un A10 *Rīga – Ventspils*, bet Ziņojuma 5. pielikumā norādīts, ka informācija par trokšņa novērtējumā izmantoto autotransporta satiksmes intensitāti uz pašvaldības ceļiem iegūta, atbilstoši Tukuma novada domes 2020. gada 25. novembra lēmumā “Par Tukuma novada pašvaldības autoceļu uzturēšanas klasēm” prot. Nr.25, 23.§ norādītajai intensitātei. Kravas transportam intensitāte aprēķināta, ņemot vērā maksimālo ieguves apjomu atradnēs, no kurām varētu pārvietoties autotransports dienas (12 h) periodā.
- 6.7.4.6. Aprēķinātie augstākie fona rūpniecisko avotu un satiksmes radīto trokšņa ietekmes rezultāti (šādam kopējā diskomforta līmenim nav ar Noteikumiem Nr. 16 noteikta robežlieluma, tāpēc Ierosinātāja to salīdzina ar zemāko, proti, rūpnieciskā trokšņa, robežlielumu viensētām) Darbības vietas tuvumā esošajās viensētās ir apkopoti Ziņojuma 4.6.1. tabulā. Saskaņā ar modelēšanas rezultātiem, rūpnieciskā un satiksmes fona trokšņa summārais līmenis, veicot ieguvi atradnē “Kraujas”, nepārsniedz 55 dB (A) līmeni nevienā no vērtētajām teritorijām.
- 6.7.4.7. Tikai autosatiksmes radītā trokšņa ietekmes rādītāji apkopoti Ziņojuma 4.6.4. tabulā. Konstatējams, ka esošajā situācijā augstākais autosatiksmes trokšnis (42 – 44 dB(A)) noteikts pie mājām “Veckļavas”, “Mazpriedītes” un “Kušķi”, bet Paredzētā darbība lielāko ietekmi – 40 dB(A) – radīs pie mājām “Aizas”. Autosatiksmes trokšņa ietekme vērtētajās teritorijās vidēji pieaugs par 2 dB(A), bet nevienā gadījumā netiks pārsniegti Noteikumu Nr. 16 robežlielumi.
- 6.7.4.8. Paredzētās darbības radītais individuālais trokšņa līmenis vērtēts pieņemot, ka visa izmantojamā ieguves tehnika darbojas teritorijā, kas atbilst aptuvenai ieguves platībai

²⁴ Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma 2. punkts.

²⁵ Norādīti attālumi no atradnes robežas, taču jāņem vērā, ka atbilstoši TP noteiktajam, derīgo izrakteņu faktiskā ieguve nedrīkst notikt tuvāk par 200 m no dzīvojamās mājas.

viena gada periodā, bet apstrādes iekārtas izvietotas tehnoloģiskajā laukumā. Novērtējumā ietverts Alternatīvas A (2 m valnis ap atradni) un Alternatīvas B (7 m valnis ap atradni) vērtējums, kā arī veikti aprēķini situācijai bez vaļņa. Rezultātu apkopojums attiecīgi ieguvei atradnes “Kraujas” un “Folkmaņi” ieguves laukumos pievienots Ziņojuma 4.6.2. un 4.6.3. tabulās.

- 6.7.4.9. Ņemot vērā Atradnes novietojumu, izmantotās ieguves tehnoloģijas un pārējo tuvumā esošo atradņu ietekmi, konstatējams, ka pēc Paredzētās darbības uzsākšanas rūpnieciskā trokšņa līmenis vērtētajās teritorijās var pieaugt nevienmērīgi — daļā viensētu tas saglabāsies esošajā līmenī, savukārt tuvākajās un jutīgākajās teritorijās prognozēts trokšņa ietekmes pieaugums, kas var sasniegt līdz ~15–29 dB(A).
- 6.7.4.10. Veicot ieguvi atradnē “Kraujas”, augstākais Paredzētās darbības radītais trokšņa līmenis, 49 – 50 dB(A), noteikts pie mājām “Aizas, “Zoslēni” un “Mazjaunsprosti”, bet atradnē “Folkmaņi” attiecīgi 49 – 53 dB(A) trokšņa līmenis prognozēts pie mājām “Zoskalēji”, “Rāvas” un “Mazrēpiņi”. Atkarībā no uztvērēja punkta, aprēķinātais trokšņa pieaugums veicot ieguvi atradnē “Kraujas” salīdzinājumā ar esošo būs no 2 līdz 28 dB(A), pieaugums prognozēts 23 uztvērējos. Lielākais pieaugums paredzams pie viensētas “Zoskalēji”. Savukārt veicot ieguvi atradnes “Folkmaņi” daļā, pieaugums prognozēts no 3 – 34 dB(A). kopumā 21 uztvērēja punktā. Lielākais pieaugums arī šajā gadījumā paredzams pie viensētas “Zoskalēji”, kur summārais rūpnieciskā trokšņa līmenis var sasniegt 53 dB(A).
- 6.7.4.11. Dienests konstatējis, ka, lai gan Ierosinātāja norādījusi, ka trokšņa barjeru augstāka efektivitāte sasniedzama novietojot tās pēc iespējas tuvu trokšņa avotam, novērtējums abu scenāriju gadījumā veikts situācijai, kad valnis tiek veidots pa Atradnes nevis ieguves un/vai apstrādes laukumam maksimāli pietuvinātu perimetru, tajā skaitā arī teritorijās, kurās ieguve saskaņā ar TP nav atļauta. Līdz ar to Ziņojumā secināts, ka abos scenārijos, izveidojot 2 m vai 7 m augstu valni, iegūstami līdzvērtīgi rezultāti. Dienests, izvērtējot aprēķinos iegūtos rezultātus un trokšņa avotu ievaddatus secina, ka vērtējumā Noteikumu Nr. 16 5. pielikuma “Trokšņa indikatoru vērtēšanas metodes” nosacījumi attiecībā uz rūpnieciskā trokšņa vērtēšanu izpildīti daļēji, līdz ar to Paredzētās darbības realizācija nav pieļaujama bez trokšņa mazināšanas pasākumu realizācijas, kas ir īpaši nozīmīgi veicot derīgā izrakteņa ieguvi atradnes “Folkmaņi” daļā. Dienests uzskata par samērīgu noteikt, ka ir izveidojami grunts vaļņi trokšņu emisijas samazināšanai. Prettrokšņu vaļņi izvietojami pēc iespējas tuvāk ieguves laukuma trokšņa avotiem. Ziņojumā novērtēto zemes valni 7 m augstumā var izbūvēt zemāku, ja ar aktualizētu trokšņu izvērtējumu tiek pamatots, ka tiks nodrošināta trokšņu normatīvu izpilde. Saņemot sūdzības Ierosinātājai jānodrošina trokšņa mērījumi un nepieciešamības gadījumā jāveic papildus pasākumi trokšņa ietekmes samazināšanai.
- 6.7.4.12. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni un tā izplatību, tostarp arī no derīgo izrakteņu transportēšanas, Dienests atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Trokšņa ietekmes līmenis Paredzētās darbības ietekmei pakļautajās apbūves teritorijās nedrīkst pārsniegt Noteikumos Nr. 16 noteiktos rūpniecisko un satiksmes avotu vides trokšņa robežlielumus un/vai mērķlielumus.**
 - b) **Paredzētā darbība bez troksni mazinājošo pasākumu īstenošanas nav pieļaujama. Trokšņa barjeras (vaļņi) novietojamas pēc iespējas tuvāk trokšņa avotam. Trokšņu barjerām izmantojami līdz 7 m augsti augsnes un segkārtas vaļņi. Zemes vaļņa risinājums un tā parametri precizējami derīgo**

izraksteņu ieguves projektā, pievienojot trokšņu izvērtējumu, kas pamato, ka izvēlētais risinājums nodrošinās trokšņu normatīvu izpildi.

- c) **Darbības, kas rada troksni, nav pieļaujams veikt ar lielākiem darbu veikšanas laika nosacījumiem un būtiski atšķirīgiem izmantotās tehnikas trokšņa rādītājiem kā Ziņojuma 2.3.2. tabulā norādītie²⁶, kā arī netiek mainīti plānotie materiāla ieguves risinājumi. Derīgo izraksteņu ieguve un izvešana veicama tikai darba dienās diennakts dienas periodā, kā arī derīgā materiāla izvešanas intensitāte nepārsniedz Ziņojumā vērtēto izvedamo kravu skaitu – 5357 autokravas gadā un vienas darba dienas laikā būtiski nepārsniedz vērtēto izvedamo kravu skaitu – 21 autokrava darba dienā. Šādi darba organizācijas un tehnisko parametru nosacījumi jāiekļauj derīgo izraksteņu ieguves projektā, un Ierosinātajai jānodrošina to ievērošana.**
- d) **Argumentētu sūdzību saņemšanas gadījumā dzīvojamās apbūves teritorijās, kuras visvairāk pakļautas trokšņa ietekmei, veicami mērījumi Noteikumu Nr. 16 paredzētajā kārtībā. Mērījumu veikšanas vietas un metodika saskaņojama ar Veselības inspekciju pirms mērījumu uzsākšanas. Prasību ievērošanas pēctecības un kontroles nodrošināšanai mērījumu rezultāti iesniedzami Veselības inspekcijā un Dienestā, bet trokšņa pārsnieguma gadījumā Veselības inspekcijas saskaņots pasākumu plāns, kas nodrošina robežlielumu ievērošanu, iesniedzams arī Dienestā.**

Dienests konstatē, ka Ierosinātāja IVN rezultātā ir novērtējusi ar Paredzētās darbības realizāciju saistītās galvenās ietekmes, tajā skaitā ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību, gaisa kvalitāti un trokšņa līmeni, transportēšanas ietekmes, ietekmi uz hidroloģisko un hidroģeoloģisko režīmu un tā ietekmi uz ūdens ieguves avotiem u.c. ietekmes.

Dienests secina, ka nav konstatēti tādi apstākļi, kas kopumā nepieļautu īstenot Paredzēto darbību, ja tiek ievēroti visi Ierosinātājas paredzētie un ar šo atzinumu noteiktie nosacījumi. Kā būtisks Paredzētās darbības īstenošanas nosacījums ir vērtējama trokšņa mazinošo risinājumu izmantošana, proti, zemes vaļņa izveide pēc iespējas tuvāk trokšņa avotiem.

Dienesta atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu un tajā novērtēto Paredzētās darbības ietekmi. Lēmumu par Ierosinātājas paredzētās darbību realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā pašvaldība vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldības un sabiedrības viedokli un, ievērojot Dienesta atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par paredzēto darbību pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot, tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Dienesta atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem darbība ir īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Atļauju pārvaldes direktore

D. Kalēja

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Evelīna Rēzija Paegle, evelina.paegle@vvd.gov.lv

Dace Strode, dace.strode@vvd.gov.lv

²⁶ Precizētais damperu darbības laiks noteikts 392 h gadā katram.